



KBC Group NV

ondersteunende diensten

Havenlaan 2

Bijgewerkte EMAS publieke milieuverklaring,
gegevens van 2021

2022

VOORWOORD DOOR DE DIRECTIE

2022 was een bijzonder jaar omwille van de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis die erop volgde. De gevolgen van klimaatverandering zijn steeds meer zichtbaar.

We monitoren ons energie- en waterverbruik nauwgezet.

We kiezen onze materialen zorgvuldig, we perken verplaatsingen in.

Zo trachten we de voetafdruk van de gebouwen en het personeel continu terug te dringen.

De EU Taxonomy dicteert financiële instellingen wat verwacht wordt van groene bank- en verzekeringsproducten.

In september 2022 publiceerde KBC haar eerste klimaatrapport, aanvullend op het duurzaamheidsverslag en het verslag aan de samenleving.

Deze publicaties zijn vooral gericht naar stakeholders die interesse hebben in onze bancaire dienstverlening

De Facilitaire directie kreeg in 2022 een apart diensthoofd Milieu en Duurzaamheid. Hij krijgt een strategische rol in de organisatie toegewezen.

Hierachter volgt de 9de editie van de volledig bijgewerkte EMAS-milieuverklaring; de kengetallen geven de milieuprestatie weer van het jaar van de publieke verslaggeving van de milieuprestaties 2021 ("CSR jaar"). Het document wordt in november 2022 ter validatie voorgelegd n.a.v. de toezichtaudits EMAS/ ISO14001/ISO50001. De datum van de volgende bijgewerkte milieuverklaring is oktober 2023. De datum van de volgende herziene milieuverklaring is oktober 2024.

Opgelet: dit document beschrijft de milieuprestaties van de ondersteunende diensten (Facilities, Logistiek, Preventiedienst, Inkoop, Personeel, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Communicatie) binnen de site Havenlaan 2 van de KBC -groep. We zijn enkel EMAS geregistreerd voor onze maatschappelijke zetel te Brussel.

Het Milieupaspoort met de kengetallen van Havenlaan 2, de groepswijde organisatiestructuur en onze milieubeleidsverklaring, zijn in de bijlages opgenomen.

De laatst geldige EMAS gevalideerde milieuverklaring is te consulteren via onze website <https://www.kbc.com/nl/duurzaam-ondernemen/onz-nadelige-impact-beperken/onz-milieuvoetafdruk.html>.



Geert Cromphout
Directeur Facilities
2022

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord door de Directie	2
Voorstelling van het bedrijf	6
Algemeen	6
Omvang	6
Structuur	6
Algemene beschrijving van de vestiging	7
Milieubeleid	7
Leveranciersbeleid	8
Milieumanagementsysteem en voortdurende verbeteringen	9
Milieubeleidsverklaring.....	9
Lokale labels.....	9
Miosotis.....	9
ISO14001.....	9
EMAS.....	10
ISO50001.....	11
ISO14064.....	11
ISO45001.....	12
Context van de organisatie	12
Milieuaspecten.....	14
Weging milieuaspecten.....	14
Directe en indirecte milieuaspecten.....	15
Toepasselijke wettelijke milieuvoorschriften	16
Vergunningtoestand	16
Hinderlijke inrichtingen.....	17
Opvolging wettelijke voorschriften.....	20
Verklaring van naleving van de wettelijke eisen.....	20
Organisatie van milieuduurzaamheid	21
Milieuprogramma en operationele controle	22
Doelstellingen en prestaties	23
Doelstellingen tav KBC GRoup - Klimaatverandering	23
Doelstellingen tav KBC België	23
Kernindicatoren	24
VTE	24

Klimaatverandering.....	24
Energievoorziening	24
Energietesting en analyse.....	25
Globale energieprestatie voor site Havenlaan	27
Mobiliteit.....	29
Broeikasgassen.....	30
Gebruikte hulpbronnen	31
Water	31
Papier	32
Materialen/Afval.....	33
Bodem	33
Incidenten	33
Inkoop	33
Andere prestaties.....	34
Niet-recurrent resultaatgebonden voordeel voor medewerkers (NRRV).....	34
Biodiversiteit.....	34
Prestaties op het vlak van duurzaam ondernemen.....	35
Overige informatie.....	36
Contact.....	36
Verklaring van de erkende verificateur	37
Feedbackformulier.....	38
Bijlagen.....	39
Bijlage 1: KBC BELGIE- DIENSTEN IN SCOPE van de EMAS MILIEUVERKLARING.....	40
Bijlage 2: Milieubeleid KBC Groep	41
Bijlage 3: DOELSTELLINGEN t.o.v. MILIEUPRESTATIES.....	43
Bijlage 4: KENGETALLEN uit het Milieupaspoort Havenlaan 2	44
Bijlage 5: Verificatie van de klimaatrapportering volgens ISO14064-3	46
<u>Tabellen</u>	
Tabel 1: Evaluatiecriteria milieu aspecten	14
Tabel 2: Directe en indirecte milieuaspecten	15
Tabel 3: Vergunningenhistoriek Havenlaan 2.....	16
Tabel 4: Hinderlijke inrichtingen in Havenlaan 2	18
Tabel 5: Plan Do Check Act principe van continue verbetering.....	23
Tabel 6: Broeikasgassen Havenlaan 2	31
Tabel 7: Prestaties KBC Group op het vlak van Duurzaam Ondernemen.....	35

Figuren

Figuur 1: Belangrijkste elementen van het EMAS Environmental Management System.....	11
Figuur 2: Energieprestaties Havenlaan 2	26
Figuur 3: Gasverbruik site Havenlaan	28
Figuur 4: Elektriciteitsverbruik site Havenlaan	28
Figuur 5: Mobiliteitsprestaties Havenlaan 2.....	29
Figuur 6: Uitstoot Broeikasgassen Havenlaan 2	30
Figuur 7: Waterverbruik Havenlaan 2.....	31
Figuur 8: Waterverbruik site Havenlaan.....	31
Figuur 8: Papierverbruik Havenlaan 2.....	32



VOORSTELLING VAN HET BEDRIJF

ALGEMEEN

KBC Groep NV is een geïntegreerde bank- en verzekeringsgroep die zich hoofdzakelijk toelegt op particulieren en zelfstandigen, kmo's en middelgrote ondernemingen. De KBC-groep concentreert zich vooral op zijn thuismarkten in België en Centraal- en Oost-Europa. Daarnaast is de KBC-groep aanwezig in een aantal geselecteerde landen en regio's wereldwijd.

De KBC-groep wil zich in de toekomst nog verder ontplooiën als regionale Europese bank-verzekeraar.

De geschiedenis van KBC Groep NV gaat terug tot in 1998, toen KBC Bankverzekeringsholding NV ontstond uit de fusie van drie Belgische financiële instellingen:

- Kredietbank
- CERA Bank
- ABB Verzekeringen

In 2005 ontstond KBC Groep NV uit de fusie van KBC Bankverzekeringsholding NV en de hoofdaandeelhouder Almanij.

OMVANG

De KBC-groep is actief in België, Ierland, Centraal- en Oost-Europa en de rest van de wereld. De KBC-groep telde in dec. 2021 wereldwijd 37.207 VTE waarvan 39% in België¹. Daarnaast schat de KBC-groep zijn cliëntenbestand wereldwijd op meer dan 11 miljoen mensen.

STRUCTUUR

KBC is een volledig geïntegreerde bank-verzekeraar. Dat betekent dat de bank- en verzekeringsdiensten en -producten die KBC aanbiedt maximaal op elkaar zijn afgestemd doordat ze binnen eenzelfde netwerk worden aangeboden. De focus van KBC ligt daarbij op de thuismarkten België, Tsjechië, Hongarije, Bulgarije en Slowakije. KBC hanteert daarbij een gedifferentieerde benadering die maximaal inspelt op de behoeften van de cliënten, maar daarin evenwel kan verschillen van land tot land en van markt tot markt. Zowel de bank- als de verzekeringsactiviteiten worden aangestuurd door hetzelfde management. De productontwikkelaars en distributiekanaal (bankkantoren, verzekeringsagentschappen en het online- aanbod) werken via een partnerschapmodel gestroomlijnd samen.

KBC maakt als bank-verzekeraar wezenlijk deel uit van het sociaaleconomisch weefsel van de maatschappij en wil hierin dan ook het verschil maken. KBC doet dit door dicht bij de cliënt te staan, met hen een duurzame relatie na te streven en hen gepaste oplossingen te bieden die steunen op een breed en innovatief aanbod van complementaire bankverzekeringsinstrumenten. Dat geïntegreerde bankverzekeringmodel van KBC is een sterke waarde generator gebleken die

¹ Bron: [Diversiteit \(kbc.com\)](https://www.kbc.com)

doorheen de economische cyclus goede onderliggende resultaten oplevert. De entiteiten in scope van het milieubeheersysteem, worden weergegeven in het organisatieschema in Bijlage 1.

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN DE VESTIGING

Het gebouw is de hoofdzetel van de KBC bank. Het werd opgericht in 1994, de achterbouw “ACKB” werd gerenoveerd in 2004.

Het gebouw vervult grotendeels een kantoorfunctie, al is er ook een groot restaurant met warme keuken en een auditorium in ondergebracht. Het gebouw ligt aan het kanaal en wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van verschillende zeer grote, geklimatiseerde atria.



MILIEUBELEID

Beleidsbeslissingen over duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO/CSR) worden binnen KBC op het niveau van het Directiecomité van de Groep (DC) genomen.

Dankzij een gestructureerd kader, een ingebed beleid en uitvoerig uitgewerkte strategieën, kan KBC zijn beloftes en verbintenissen nakomen.

Zo werden ook de beleidsverklaringen (policies) over maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) door het GExCO goedgekeurd. Voor deze EMAS-verklaring zijn vooral de verklaringen over milieubeleid en het leveranciersbeleid belangrijk.²

De milieubeleidsverklaring legt uit wat het verband is tussen financiële instellingen en milieu en klimaat.

² De beleidsverklaringen zijn publiek te consulteren via <https://www.kbc.com/nl/duurzaam-ondernemen/regels-en-beleidslijnen-hanteren.html>

Ze bevat engagementen om de wetgeving na te leven en probeert de milieuprestaties continu te verbeteren. Tegelijk promoot die policy het gebruik van milieubeheersystemen om de bedrijfsinterne milieuzorg te stroomlijnen. Het document werd geüpdatet in het kader van nieuwe strategie duurzaam ondernemen, september 2016 en vernieuwd maart 2019³. De Nederlandstalige versie is opgenomen in bijlage 2. De krachtlijnen van het milieubeleid zijn: positieve impact vergroten, negatieve impact beperken en milieubewustzijn van het personeel bevorderen.

LEVERANCIERSBELEID

Via het leveranciersbeleid willen we een proactieve en bredere aanpak uitwerken voor leveranciers van diensten en producten. Dat kan door regelmatig in discussie te treden, ideeën uit te wisselen en die belangengroep al in een vroeg stadium van tendering te betrekken. Het is gebaseerd op de principes van UN Global Compact. Het inkooptraject zelf gebeurt digitaal via de Bravo-tool. Inkoopregels rond circulair aankopen werden recent aan de inkopers aangeleerd.

Het ondertekenen van een duurzaamheidsverklaring is een conditio sine qua non om als leverancier voor KBC in aanmerking te komen.

Opmerking

De bovenstaande beleidsverklaringen zijn geschreven door het DC op groepsniveau. Ze vermelden daardoor ook de impact van de bank- en verzekeringsproducten en nodigen de entiteiten van de volledige groep uit om de beleidsverklaringen uit te voeren.

Deze EMAS-verklaring heeft enkel betrekking op de milieuprestaties van de ondersteunende diensten binnen Havenlaan 2.

³ Bron: [Regels en beleidslijnen hanteren \(kbc.com\)](https://www.kbc.com/regels-en-beleidslijnen-hanteren)



MILIEUMANAGEMENTSYSTEEM EN VOORTDURENDE VERBETERINGEN

We hebben een lange weg afgelegd voordat we deze editie van de publieke milieuverklaring konden voorstellen.

MILIEUBELEIDSVERKLARING

Het milieubeleid van KBC (dat deel uitmaakt van ons doorgedreven beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen), is de focus van al onze activiteiten en geldt voor alle divisies en entiteiten van de groep. Toch mogen zij ook eigen initiatieven uitwerken.

KBC heeft sinds 2003 een geïntegreerd milieubeleid. De eerste versie van de milieubeleidsverklaring promootte al het gebruik van managementsystemen. Daardoor steunden we niet enkel milieuvriendelijke investeringen (zoals groene leningen op maat van zowel particulieren en bedrijven), maar namen we ook onze eigen milieuafdruk onder de loep met de bedoeling die voortdurend te verkleinen. We proberen ook voortdurend om onze werknemers daarvan bewust te maken. De versies van sept 2016 en de update van 2019, promoten voluit certificatie volgens ISO14001 voor de ganse groep. Het document is opgenomen in Bijlage 2

LOKALE LABELS

Tussen 2004 en 2007 sloten we ons aan bij de initiatieven van Leefmilieu Brussel, de Kamers van Koophandel en de provincie West-Vlaanderen, en bouwden we veel kennis op over hoe we systematisch konden omgaan met milieuzorg.

Voor de hoofdgebouwen in de Havenlaan in Brussel behaalden we het label Ecodynamische onderneming met twee sterren.

We verkregen beide labels nadat we een kandidaatstellingsdossier opstelden met enkele elementen van een milieubeheersysteem (jaarprogramma, monitoringprogramma's op verbruik, en een audit door een externe partij).

MIOSOTIS

Tussen 2007 en 2009 liep een formeel project (werknaam Miosotis) om de werking van de milieuzorgsystemen in België te laten aansluiten op de internationale excellentiemodellen (ISO14001, EMAS). KBC ontwikkelde in die tijd een bedrijfseigen managementsysteem waarin we aansluiting zochten met ARGUS (het toenmalige milieupunt van KBC en CERA) en met de collega's van de persdienst voor de publicatie van de milieuprestaties in de duurzaamheidsverslagen.

ISO14001

Sinds 2009 heeft KBC het ISO 14001-certificaat voor zijn milieumanagementsysteem. Dat ISO-certificaat heeft betrekking op alle ondersteunende diensten van KBC in België. De focus van het



managementsysteem ligt op de actuele milieuwet en -regelgeving (zowel Europees als nationaal), de aanhoudende verbetering van de milieuprestaties, en de verhoging van de actieve participatie van alle personeelsleden. Bij de lancering van de versie 2015 van ISO14001 stapten we meteen over naar de High Level Structure, HLS, intussen de Harmonised Structure, de eenheidsstructuur voor alle ISO-managementsystemen.

EMAS

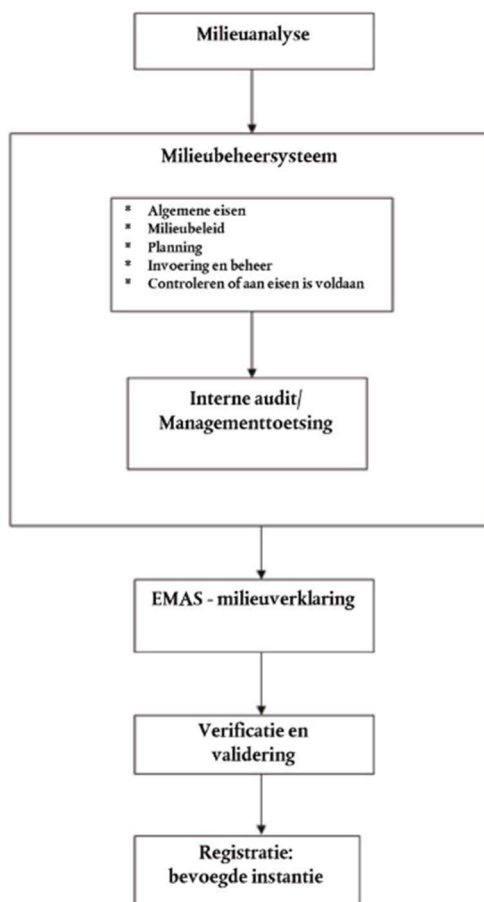
EMAS is het excellentiemodel voor bedrijfsinterne milieuzorg van de Europese Commissie (Verordening N° 1221/2009 over de vrijwillige deelname van organisaties aan een communautair Milieubeheersysteem). EMAS staat voor European Eco-Management and Audit Scheme.

Dit is de 9e publieke milieuverklaring waarmee KBC aantoont dat ze haar interne milieuzorg gestructureerd uitvoert.

De EMAS-registratie is pas mogelijk als er een publieke milieubeleidsverklaring wordt opgesteld en er een managementsysteem wordt geïmplementeerd om dat beleid uit te voeren.

We kiezen ervoor om voorlopig enkel EMAS geregistreerd te worden voor onze maatschappelijk zetel te Brussel. Een milieupaspoort met de kengetallen van Havenlaan 2 is in bijlage 4 opgenomen. KBC is voor haar hoofdzetel in de Havenlaan geregistreerd voor EMAS (erkenning nr. BE-BXL-000031). We zijn ook opgenomen in het Publicatieblad van de EC.

In augustus 2017 publiceerde de EC een wijziging op de annexen van de EMAS Verordening. Dat was nodig om ze op een lijn te krijgen met de eisen van de gewijzigde ISO14001:2015. Het opnemen van een passage van de context van de organisatie, maakt deel uit van deze update.



FIGUUR 1: BELANGRIJKSTE ELEMENTEN VAN HET EMAS ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM.

ISO50001

Een gap analyse werd uitgevoerd ten aanzien van de eisen van een energie managementsysteem ISO50001 in 2014. De hoofdkantoren van de Havenlaan zijn sinds 2015 gecertificeerd. In oktober 2020 behaalden we de omslag naar de recentere versie ISO50001: 2018. Een gekwalificeerde energiemanager werd ingezet in de Beleidscel van de directie Facilities. Deze persoon is door Leefmilieu Brussel ook aangesteld als Plage⁴ coördinator zoals voorzien in het Brussels Wetboek voor Lucht, Klimaat en Energie (BWLKE/COBRACE). Sinds 2021 hebben alle hoofdkantoren in eigenaarschap, het ISO50001 certificaat.

ISO14064

Sinds 2016 worden de achterliggende data en berekeningen van de broeikasgasuitstoot van KBC Groep door een externe partij geverifieerd conform ISO 14064 -3. Bureau Vinçotte heeft de berekening van de CO₂-uitstoot door KBC Groep geverifieerd tot op een niveau van redelijke zekerheid en concludeerde dat de gerapporteerde emissies van broeikasgassen van KBC Groep voor

⁴ Plage: Plan voor lokaal gebruik van energie

2021, betrouwbaar en eerlijk zijn. Evidentie van de verificatie in bijlage 5. Het verificatiereport van de revisor over onze klimaatuitstoot is ook publiek⁵ beschikbaar.

De verificatie door een externe partij deed ons opklimmen in de vrijwillige klimaatrapportering Carbon Disclosure Project (CDP): van score B naar score A-. Details in het hoofdstuk duurzaamheidsprestaties.

ISO45001

De release in maart 2018 van de internationale standaard voor Veiligheid en Gezondheid ISO45001, trok onze aandacht. KBC heeft zich meteen gealigneerd met de specificaties die deze normen voorschrijven en behaalde het excellentiecertificaat over welzijn op het werk ISO45001:2018 in september 2019. Jaarlijks ondergaat ons bedrijf een toezichtsaudit. In september 2022 gebeurde de eerste hercertificatie.

CONTEXT VAN DE ORGANISATIE

In alle gelederen van onze organisatie werd een belangrijke impact ondervonden van de Coronacrisis. De uitzonderlijke situatie belette ons niet een aantal voorziene engagements, ten uitvoer te brengen.

De nieuwe KBC Group strategie “Differently, the next level”⁶ werd in juni 2020 gelanceerd. KBC schakelt zo een versnelling hoger in digitale transformatie en klantenbeleving. Alle medewerkers moeten er uitgebreid opleiding over volgen via de Hot Skills en via het nieuwe leerplatform Stipple. In november 2020 verscheen een tweede persbericht⁷ over hetzelfde onderwerp “KBC schakelt versnelling hoger in digitale transformatie en klantenbeleving met “Differently, the next level” In hetzelfde persbericht publiceerde KBC ook nieuwe niet-financiële doelstellingen.

In mei 2020 publiceerde we twee nieuwe policies over duurzaam ondernemen: één rond biodiversiteit en één rond krediet, verzekeringen en adviesverlening voor energie. Voor de activiteiten in Tsjechië, kondigden we vorig jaar al een onmiddellijke stopzetting aan van investeringen in nieuwe steenkoolmijnen en -centrales en een sterk versnelde uitfasering van de bestaande investeringen in steenkool.

De klimaatdoelstellingen, werden vastgesteld op het Internal Sustainability Board (ISB) van juni 2021:

- KBC Group: 2015-2030: -80%, 2015-2050: net zero emissions; klimaatneutraal eind 2021.
- KBC BE: 2015-2030: -67%;

⁵ https://www.kbc.com/content/dam/kbcom/doc/sustainability-responsibility/OurEnvironmentalFootprint/ISO14064-3_KBCGroup_2021.pdf

⁶ Persbericht van 19 juni 2020 [KBC schakelt versnelling hoger in digitale transformatie en klantenbeleving: “Differently, the next level”](#)

⁷ Persbericht van 12 november 2020 [KBC shifts digital transformation and customer experience up a gear with ‘Differently: the Next Level’ and publishes new non-financial targets](#)

- Elk land maakt voortaan per jaar richtinggevende klimaatdoelstellingen en geeft jaarlijks de status t.a.v. de doelstellingen door aan het Internal Sustainability Board.

In oktober 2020 werd onze onderschrijving t.a.v. de UN Rechten van de Mens hernieuwd. Alle vernieuwde en nieuwe beleidslijnen over duurzaam ondernemen, staan op onze website⁸. De meest recente is de Policy Biodiversiteit uit mei 2020⁹. De verregaande digitalisering doet het kantoorlandschap van KBC grondig wijzigen, maar de omni-kanaal-aanpak en de snelle ontwikkelingen van verschillende KBC-apps, maken het mogelijk om een vooraanstaande positie in het vernieuwde landschap in te nemen.

Het volume aan duurzame beleggingen werd meer dan verdubbeld en nadat KBC als eerste financiële instelling een duurzaam pensioen- en lange termijnspaarfonds lanceerde, lanceerde ze in oktober 2021 'maatschappelijk verantwoord fiscaal sparen'. Aandacht voor maatschappelijk rendement zit dan ook in het DNA van de grootbank, waar zij als groep achter staan. KBC pionierde in augustus 2022 met de sociale obligatielening.

De rapporteringen voor non financial reporting werden verder uitgewerkt door collega's Duurzaam Ondernemen. Er loopt een test met een klimaat reporting tool.

⁸ Beleidslijnen duurzaam ondernemen KBC <https://www.kbc.com/nl/duurzaam-ondernemen/regels-en-beleidslijnen-hanteren.html>

⁹ https://www.kbc.com/content/dam/kbccom/doc/sustainability-reponsability/FrameworkPolicies/CSD_KBCGroupBiodiversityPolicy_May2020.pdf

MILIEUASPECTEN

Aan de hand van een milieuanalyse inventariseren en beoordelen wij de milieuaspecten en de milieueffecten van de activiteiten en opdrachten van onze organisatie. Wij stemmen ons milieubeheer af op de 'significante milieuaspecten' dat zijn de milieuaspecten die het meeste effect op het milieu hebben en die door onze organisatie beheerd kunnen worden.

Onderstaande criteria gelden voor de significantiebepaling.

WEGING MILIEUASPECTEN

Voor KBC zijn 4 evaluatiecriteria weerhouden die het belang van de milieuaspecten bepalen.

- Milieu-effect
- Wetgeving en andere eisen
- Controle
- Stakeholders

Milieu-effect

In welke mate (laag, medium, hoog) heeft de activiteit of dienst een effect op het (in)directe milieuaspect?

Wetgeving en andere eisen

Is er wetgeving (hoog), andere eisen (medium) of niets specifiek (laag) van toepassing op het milieuaspect horende bij de activiteit?

Controle

Zijn er verantwoordelijkheden, procedures en praktijken vastgelegd betreffende de in vraag gestelde milieuaspecten?

Stakeholders

Hoe belangrijk schatten de stakeholders deze milieuaspecten in? Hoe groot zijn hun interesses? Zijn er enige specifieke vereisten, problemen, ...?

Per activiteit worden de milieuaspecten gewogen volgens onderstaande criteria:

TABEL 1: EVALUATIECRITERIA MILIEUASPECTEN

evaluatiecriteria	hoog	middelmatig	laag
milieu-effect	hoge impact	middelmatige impact	lage impact
wetgeving en andere eisen	van toepassing, waaronder vergunningen	andere eisen	geen van toepassing
controle	geen controle	lichte controle	controle
stakeholders	zeer belangrijk	belangrijk	niet belangrijk

DIRECTE EN INDIRECTE MILIEUASPECTEN

EMAS maakt een onderscheid tussen directe en indirecte milieuaspecten. Directe milieuaspecten hebben betrekking op activiteiten, producten of diensten van de organisatie waarover ze zelf een rechtstreekse beheers-controle heeft, bijvoorbeeld afval en emissies in water en lucht.

Indirecte milieuaspecten hebben meer betrekking op de opdrachten van de organisatie. De beheers-controle is indirect (bv. leveranciers en aannemers, effecten van het beleid, planningsbesluiten, subsidies, leningen en investeringen).

Directe milieuaspecten

Vanuit haar voorbeeldfunctie als bank, beschouwt KBC alle directe gevolgen voor het milieu met betrekking tot haar kerntaken als significant. Omdat mobiliteit van het personeel intens is, namen wij ook de factor mobiliteit mee op. KBC wil zo haar geloofwaardigheid bij de belanghebbenden versterken.

Gelden als significante directe milieuaspecten: waterverbruik, afvalwater, luchtmissies, (gebouwenverwarming, dienstwagens), energie (elektriciteits- en gasverbruik), mobiliteit (woonwerkverkeer personeel, dienstreizen) en materialengebruik. We verwijzen naar het deel Milieuprestaties voor de analyse van deze kernindicatoren.

Indirecte milieuaspecten

Indirecte milieuaspecten hebben betrekking op de opdrachten die de directie Facilities uitbesteedt: catering, schoonmaak, verhuis en technisch onderhoud. Het is ons doel te streven naar een beter leefmilieu, samen met de belanghebbenden.

TABEL 2: DIRECTE EN INDIRECTE MILIEUASPECTEN

Directe milieuaspecten	Indirecte milieuaspecten
Emissies in de atmosfeer	Milieuprestaties van aannemers, en leveranciers
Emissies in het water	Keuze en samenstelling van diensten, bv. vervoer, catering en schoonmaak
Materialen gebruik, agentia en afval	Inkoop van energie
Grondgebruik	Verbonden met inkoopdossiers
Gebruik van natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen als papier, drukinkt	
Lokale overlast (lawaai, trillingen)	
Vervoer gerelateerde emissies in de atmosfeer	
Risico's van milieugebonden noodsituaties	
Gerelateerde wettelijke vereisten in vergunningen	

De indirecte milieuaspecten voortkomend uit de core business van KBC zoals kapitaalinvesteringen, verzekeringsdiensten, duurzame kredieten of beleggingen maken géén deel uit van de het toepassingsgebied van EMAS.

TOEPASSELIJKE WETTELIJKE MILIEUVOORSCHRIFTEN

VERGUNNINGENTOESTAND

In 2005 werd door Leefmilieu Brussel aan het gebouw Havenlaan 2 (afgekort BRUhav2) voor een periode van 15 jaar, aflopend op 16 december 2021, een milieuvergunning Klasse 1A met referentienummer 253892, toegekend.

Het nieuwe Bedrijfsvervoerplan 2022-2024 is tijdig en conform ingediend bij Leefmilieu Brussel op 24 december 2021; verklaring van volledigheid ontvingen we op 25 maart 2022. Een extra module in de rapporteringstool Qlik Sense van de Personeelsdienst werd opgezet om de doelstellingen uit het Bedrijfsvervoerplan op te volgen.

De geldigheid van deze milieuvergunning wordt verzekerd via het regelmatig indienen van Mededelingen Kleine Wijziging (MKW) waardoor de werkelijke situaties steeds matcht met de vergunde situatie van de hinderlijke inrichtingen. De uitgebreide vergunningshistoriek is opgenomen in Tabel 3.

De verlengingsaanvraag werd ingediend op 2 december 2020. De beleidsmedewerker van de KBC Milieucel leidde het project in goede banen. Het dossier werd vergezeld van een Mobiliteits-effectenrapport, uitgevoerd door het bureau Traject en een Milieu-effectenstudie, uitgevoerd door de milieu-expert. Een ambtenaar van Leefmilieu Brussel bezocht onze site in april 2021 ter staving van de studie en de evidenties aangereikt in het vergunningendossier.

We ontvingen de positieve beslissing over de verlenging op 30 november 2021.

De vervaldatum van de milieuvergunning van Havenlaan 2 is vastgesteld op 16 december 2036. Intussen is de eerste wijziging voor batterijen, een brander, twee koelinstallaties en een aantal parkeerplaatsen in opmaak.

TABEL 3: VERGUNNINGENHISTORIEK HAVENLAAN 2



gebouw	start datum	vervaldatum	vergunningnummer	Klasse	Detail	Vergunningverlenende instantie
BRUhav2	16/12/1996	16/12/2006	960511	1A	Basisvergunning	Leefmilieu Brussel
	26/09/2005	16/12/2021	253892	1A	Verlenging basisvergunning	
	9/11/2005	16/12/2021	253892	1A	MKW uitbreiding/verandering noodaggregaat, ventilatie parking en stationaire batterijen	
	14/04/2010	16/12/2021	253892	1A	MKW stationaire batterijen (No-break)	
	12/10/2010	16/12/2021	253892	1A	MKW plaatsing WKK installatie	
	5/01/2012	16/12/2021	253892	1A	MKW verwijdering van 2 groepen batterijen	
	3/10/2013	16/12/2021	253892	1A	MKW stationaire batterijen (No-break- plaatsing en verwijdering)	
	23/12/2013	16/12/2021	253892	1A	MKW koelinrichtingen, werkplaats metaal, werkplaats hout en aantal wagens in ondergrondse parking	
	25/09/2014	16/12/2021	253892	1A	MKW opslag argonite	
	28/02/2017	16/12/2021	253892	1A	MKW aanpassing aantal stationaire batterijen en laadinstallaties voor stationaire batterijen	
	13/04/2018	16/12/2021	253892	1A	MKW uitbreiding/verandering parking, stationaire batterijen, verwarmingsketels, WKK en koelgroepen	
	19/12/2018	16/12/2021		1A	MKW vermindering aantal parkeerplaatsen en inrichting archief -4	
	12/02/2020	16/12/2021	253892	1A	MKW stoomketel, noodstroomgeneratoren, argonite, koelinrichtingen, ventilatoren, auditorium	
	22/07/2020	16/12/2021	253892	1A	MKW opslag Argonite	
	16/12/2021	16/12/2036	253892	1A	Verlenging milieuvergunning	

HINDERLIJKE INRICHTINGEN

In het gebouw Havenlaan 2 zijn een 15-tal hinderlijke inrichtingen. Als meest milieubelastende worden de ca 946 ondergrondse parkeerplaatsen beschouwd: ze zijn ingedeeld in Kasse 1A. De overige milieubelastende installaties zijn de noodstroomgeneratoren, de koelgroepen, de verwarmingsinstallaties en de opslag van stookolie voor de noodgeneratoren. Een overzicht van de hinderlijke inrichtingen is in onderstaande tabel opgenomen.

TABEL 4: HINDERLIJKE INRICHTINGEN IN HAVENLAAN 2

Rubriek-nummer	Inrichting	Vermogen, capaciteit, hoeveelheid	Klasse
3	stationaire batterijen	33360 VAh 40320 VAh 27072 VAh 24048 VAh	3
12 A	wasplaats voor auto's	1 wasplaats	2
18 A	werkplaats voor houtbewerking	13.29 kW	2
40 B	verbrandingsinstallatie	1250 kW	2
40 B	verbrandingsinstallatie	1250 kW	2
40 B	verbrandingsinstallatie	589 kW	2
40 B	verbrandingsinstallatie	1750 kW	2
40 B	verbrandingsinstallatie	1750 kW	2
40 B	verbrandingsinstallatie	240 kW	2
40 B	verbrandingsinstallatie	785 kW	2
72 2B	opslag blusgassen	5600 liter	1 B
88 3B	opslag stookolie	30000 liter	2
101 A	werkplaats metaalbewerking	6.56 kW	2
104 B	motoren met inwendige verbranding voor noodgroepen	264 kW	2
104 B	motoren met inwendige verbranding voor noodgroepen	1096 kW	2
121 A	opslag van gevaarlijke producten	800 kg	3
132 A	koelinrichting	269 kW; 396 kg R407c; 702,5 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	167 kW; 198 kg R407c; 351,3 tCO ₂ eq	3

132 A	koelinrichting	167 kW; 198 kg R407c; 351,3 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	1,42 kW; 6,2 kg R134a; 8,9 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	1,42 kW; 6,2 kg R134a; 8,9 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	1,4 kW; 6,2 kg R134a; 8,9 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	1,4 kW; 6,2 kg R134a; 8,9 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	3,17 kW; 12,5 kg R507a; 49,8 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	3,17 kW; 12,5 kg R507a; 49,8 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	1,42 kW; 6,2 kg R134a; 8,9 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	12,5 kW; 4,3 kg R410a; 9 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	12,5 kW; 4 kg R410a; 8,4 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	3 kW; 5 kg R404a; 19,6 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	12,6 kW; 4,3 kg R410a; 8,98 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	12,6 kW; 4,3 kg R410a; 8,98 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	12,6 kW; 4,3 kg R410a; 8,98 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	3 kW; 4,9 kg R407c; 8,7 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	3 kW; 4,9 kg R407c; 8,7 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	0,76 kW; 4,8 kg R404a; 18,8 tCO ₂ eq	3
132 A	koelinrichting	1,295 kW; 2,7 kg R410a; 5,6 tCO ₂ eq	3
132 B	koelinrichting	303 kW; 155 kg R427a; 310 tCO ₂ eq	2
132 B	koelinrichting	303 kW; 155 kg R427a; 310 tCO ₂ eq	2
135 A	auditorium	295 personen	2
148 A	statische transformator	630kVA	3
148 A	statische transformator	630kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	1000kVA	3
148 A	statische transformator	400kVA	3
148 A	statische transformator	400kVA	3
153 A	ventilatoren	22900 m ³ /u 22650 m ³ /u 52000 m ³ /u 52000 m ³ /u 27500 m ³ /u 24770 m ³ /u 20380 m ³ /u 46800 m ³ /u 20550 m ³ /u 23030 m ³ /u 21600 m ³ /u	2
		25020 m ³ /u 21350 m ³ /u 25100 m ³ /u 20740 m ³ /u	
224	parking	946 voertuigen waarvan 34 motoren	1 A

OPVOLGING WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN

Via het “Dynamo project” volgen we onze risico’s doelgericht op, zo ook onze milieurisico’s. De compliance manager van de directie Facilites gebruikt de zogenaamde “Dynamo fiches” om de risico’s nauwgezet op te volgen en erover te rapporteren aan het management.

Een module “Legal Compliance” werd specifiek ontwikkeld om op een meer coherente manier, de naleving van de vergunningsvoorwaarden, te kunnen aantonen in de facilitaire tool Webcentral. We werken intussen het heel jaar door actief met de tool “Verifield”, een elektronisch register milieuwetgeving, om de wettelijke bepalingen op te volgen. Een selectie van ca 60 wettelijke bepalingen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, komt terecht in het register voor milieuwetgeving. Vanaf 30 juni 2022 werken we met het softwarepakket Pharius van Lexerta. Kluwer heeft het pakket Verifield overgelaten aan Lexerta.

Het parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, stemde het voorbije jaar voor verschillende verplichtingen, overgangs- of uitstelbepalingen n.a.v. de Coronacrisis.

Zo werd de oplevering van het Bedrijfsvervoerplan tot februari 2022 uitgesteld en de voltooiing van de PLAGE-verplichtingen fase 1 (patrimonium in kaart brengen), werden uitgesteld tot 31 december 2020. Intussen is fase 1 afgelopen en bevinden we ons in de programmeringsfase die loopt tot 30 juni 2023.

In samenspraak met de Preventiedienst wordt erop toegezien dat de arbeidsmiddelen een gunstig advies krijgen vooraleer ze door de organisatie in gebruik worden genomen. In de contractuele bepalingen van de inkoopafdeling staat, dat aan wettelijke eisen moet worden voldaan, waardoor er geen milieuonvriendelijke producten en goederen in de onderneming terecht komen. De preventiedienst gaf ook advies over de keuze van de handgels en sprays die aangekocht werden in het kader van de Coronacrisis.

VERKLARING VAN NALEVING VAN DE WETTELIJKE EISEN

Tijdens de jaarlijkse directiebeoordeling wordt de verklaring van de status van de naleving van de wettelijke eisen, formeel bevestigd. Verklaring op basis van

- het actueel houden door de legal compliance manager Facilites van een legal compliance “dashboard” in kader van de Dynamowerking. Dynamowerking en statusrapportering worden aan de hand van dit dashboard ook periodiek aan het management gerapporteerd op de “MT Risk meeting”;
- consequent doorvoeren Mededeling Kleine Wijziging zodat de milieuvergunning de werkelijke toestand weergeeft. Zie ook Tabel 3: vergunningenhistoriek;
- systematische opvolging van de milieuvergunning door het uitvoeren van wettelijke conformiteitsaudit op de naleving van de vergunningsvoorwaarden: één op uitbating parking, één op uitbating WKK en één op EMAS eisen in het algemeen. Zie ook hoofdstuk hieronder over het uitvoeren van interne audits;
- het opvolgen in de legal compliance module via het eigen dataplatform Webcentral van de uitgevoerde (verplichte) controles en keuringen door externe leveranciers (stookplaatsen, koelinstallaties (ruimer dan alleen lekverliezen, ...));
- het opvolgen van de legal compliance status via het dataplatform ter beschikking gesteld door de externe diensten voor technische controles op de werkplaats (EDTC) voor de



opvolging van de wettelijke controles van elektriciteit, hefwerktuigen, drukapparatuur, brandveiligheid en opslagtanks.

ORGANISATIE VAN MILIEUDUURZAAMHEID

Binnen het managementsysteem is de directie van KBC verantwoordelijk voor het opstellen van een bedrijfsbeleid waarin rekening wordt gehouden met verbeteringen op het vlak van milieu en energie, en waarbij er voldoende middelen en personeel ter beschikking staan voor de implementatie van die verbeteringen.

De KBC-milieu expert is verantwoordelijk voor de goede werking van het managementsysteem, expert op het vlak van bedrijfsinterne milieuzorg en verantwoordelijk voor het coördineren van de activiteiten om de implementatie van het milieumanagementsysteem te doen slagen. Haar taken omvatten onder meer het (laten) uitvoeren van een auditplan, de kwalificatie van de interne auditoren, het uitwerken van het jaaractieprogramma, het uitwerken van campagnes, het geven van opleidingen, het informeren en bewustmaken van personeel en het organiseren van de jaarlijkse directiebeoordelingen. Ze staat ook in voor de externe verslaggeving over de vooropgestelde milieuprestaties van KBC-BU België aan KBC Groep. Ze is de contactpersoon voor het certificatiebureau en Leefmilieu Brussel.

In 2020 kwamen de bestaande Energieteams op kruissnelheid. We splitsen ze ook op in een operationeel, een tactisch gedeelte en strategisch gedeelte.

Het operationeel Energieteam komt maandelijks samen en wordt vertegenwoordigd door de beheerders Bouw en Technieken op de site Brussel en de contractor Technisch Onderhoud. Het tactisch Energieteam wordt om het kwartaal gehouden met de leveranciersbeheerder technisch onderhoud, de beleidsadviseur en de milieuexpert.

Met de diensthoofden en de directeur Facilities wordt periodiek een stuurgroep Energie gehouden. De lead voor de energiewerking wordt actief opgenomen door de energiemanager.

De energiemanager, de milieu-expert en de beleidsadviseur zijn in juni 2021 samengebracht onder de dienst Preventie, Welzijn en milieu. Ze informeren in hun hoedanigheid hun management (Diensthoofd Preventie, Welzijn en Milieu en de leden van MT Facilities) op regelmatige basis. In februari 2022 werden de medische dienst en de preventieadviseurs afgesplitst van de directie Facilitair. Zij werden toegevoegd aan de nieuwe dienst Work Life Support bij de Personeelsdirectie. Op 4 juli 2022 verwelkomde de milieucel een nieuwe beleidsadviseur.

In de cel Procesondersteuning (beleidscel Facilities) is een beleidsadviseur aan de slag die het campagneplan en de sensibilisering naar het personeel in goede banen leidt. Hij informeerde het personeel vb. over scheidingsregels afvalstromen en deed ons aansluiten bij de Week van de Mobiliteit.

Ondanks de beperkte Governance heeft het Milieu- en Energieteam heel wat aanspreekpunten binnen de organisatie. Op die manier wordt duurzaamheidsbeleid verder uitgebouwd. Er is een “portfolio-overleg” en “investeringscomité” geïnstalleerd waar projecten worden toegewezen en de energiewinst vooraf wordt ingeschat.



De diensthoofden zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse implementatie van de nodige acties, weliswaar binnen hun eigen verantwoordelijkheidsgebied. Samen met hun staf voeren ze het milieuprogramma concreet uit.

Ze rapporteren over de recente milieuprestaties aan de milieupert en geven opmerkingen over het managementsysteem zodat bepaalde doelstellingen worden bijgestuurd en nuttige aanpassingen worden doorgevoerd. Het diensthoofd Procesondersteuning werkt voorstellen uit naar procesvereenvoudiging- en efficiëntie.

De werking van het managementsysteem en de verbetering van de milieuprestaties worden in vraag gesteld tijdens de jaarlijkse managementtoetsing. Daarin worden ook concrete acties goedgekeurd.

Het 10-koppig gekwalificeerde interne milieu-auditteam voert continu 2de lijn controles uit en doet aanbevelingen om de milieuwerving te verbeteren. In de gebouwen van de Havenlaan werden in 2022 drie interne audits uitgevoerd:

- één over de vergunningsvoorwaarden van de parking,
- één over de vergunningsvoorwaarden voor de warmtekrachtkoppeling,
- één over de afvalsortering
- één over de eisen van EMAS zelf

MILIEUPROGRAMMA EN OPERATIONELE CONTROLE

Het milieubeleid van KBC leidt tot maatregelen om de rechtstreekse en onrechtstreekse effecten van KBC op het milieu te verkleinen. Deze worden op de jaarlijkse directiebeoordeling besproken. De voornaamste kansen tot verbetering van het managementsysteem werden erin opgenomen:

- Dashboard van Legal Compliance module Webcentral programmeren
- Verdere implementatie van eSight en Qlik Sense met o.a. digitalisering en automatisering van de datavergaring
- Verdere implementatie van HR Green Mobility Project met een Mobility Dashboard.
- Het nauwgezet opvolgen van het klimaatactieplan met de andere Business Units, conform internationale Carbon Disclosure Project (CDP) requirements
- Voor de lopende heraanbestedingen (vb. technisch onderhoud kantoren in de modus van regie-organisatie) geeft de milieucel support aan de contractors bij het uitvoeren van de steekproeven.

Het milieuprogramma van KBC wordt jaarlijks herbekeken en er worden nieuwe doelstellingen opgesteld.

De belangrijkste prestaties worden frequent gerapporteerd op de milieusite van KBC via www.kbc.com/nl/onze-milieuvoetafdruk

Ons milieuzorgsysteem engageert ons om verifieerbare milieudoelstellingen op te stellen. We maken plannen, voeren deze uit, controleren ze en stellen de plannen of de werkwijze bij als dat nodig is. Niet één keer, maar voortdurend. De werkwijze vindt u terug in de onderstaande figuur: het Plan-Do-Check- Act-schema, beter bekend als de Deming-cirkel.

In de rand geven we mee dat alle personeelsleden van KBC de voorbije maanden een verplichte opleiding (“hot skill”) hebben gevolgd over Kaizen- PDCA- Continue Verbetering.

TABEL 5: PLAN DO CHECK ACT PRINCIPE VAN CONTINUE VERBETERING



DOELSTELLINGEN EN PRESTATIES

De milieudoelstellingen vinden hun oorsprong hetzij in

- a) lange termijn engagementen van KBC BE t.a.v. KBC Group, door het ISB¹⁰ vastgesteld
- b) projecten die deel uitmaken van het investeringscomité of projectenportfolio
- c) de jaardoelstellingen die het personeel België gemeenschappelijk probeert te halen via de NRRV¹¹
- d) ad hoc specifieke doelstellingen die het Milieuteam België vooropstelt.

DOELSTELLINGEN TAV KBC GROUP - KLIMAATVERANDERING

We onderzochten wat voor soort initiatieven zouden kunnen bijdragen aan de verwachte vermindering van broeikasgassen (BKG-CO₂-uitstoot).

De vermindering van de uitstoot van broeikasgassen zal voornamelijk worden gedreven door een verdere daling van de FTE (en de consolidatie van de kantoren).

Er lopen tal van andere acties, projecten en onderzoeken.

We zijn ervan overtuigd dat alle geplande acties zullen bijdragen om de reductiedoelstellingen van 67% voor België, tegen 2030 te halen. Referentiejaar is telkens 2015.

DOELSTELLINGEN TAV KBC BELGIË

Onze engagementen t.a.v. het behalen van doelstellingen zijn niet vrijblijvend: de variabele verloning van het personeel in België hangt ervan af via het mechanisme van de NRRV.

¹⁰ Internal Sustainability Board: high level beslisorgaan duurzaam ondernemen KBC Group olv de CEO

¹¹ NRRV is het niet recurrent resultaatgebonden voordeel, wordt via CAO geregeld.

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2022

In 2021 stelden we in België voorop om, t.o.v. het vorige jaar, de energie- en water prestaties met 1% te verbeteren, het papierverbruik met 2% te laten dalen, het woon-werk met 1 % te laten dalen en de klimaatuitstoot van gemotoriseerd vervoer met 3% te verminderen.

Hebben we deze doelstellingen gehaald?

De vooropgestelde EMAS-doelstellingen voor elektriciteit, water en papier, werden in 2021 bereikt. De vooropgestelde doelstelling voor het terugdringen van het gasverbruik, werd niet bereikt. Voor mobiliteit hebben we naar aanleiding van de CAO NNRV de verschillende doelstellingen voor mobiliteit verzameld tot één “green kilometer” doelstelling: we streven naar een verhouding van 20% groene kilometers vs. totaal aantal kilometers aan woonwerkverplaatsingen tegen 2025.

In 2021 daalde de verbruiken van elektriciteit met 16,14% en water met 28,77%; vooral de daling van ca 47 % papierverbruik viel op. Het gasverbruik steeg in 2021 met 10,41 %.

In relatieve cijfers uitgedrukt, verbruiken/VTE, is er een status quo voor de facilitaire parameters energie en opmerkelijke daling van het water.

Vergeleken met 2013, start van EMAS, is de ecologische voetafdruk van BRUhav2 over het algemeen gedaald.

In Bijlage 3 is de samenvatting opgenomen van de doelstellingen t.o.v. de prestaties.

Hieronder worden de milieuprestaties meer in detail besproken. In Bijlage 4 zijn de kengetallen voor 2021 opgenomen en de evolutie t.o.v. 2020. Ze worden hieronder in detail besproken. Het EMAS-referentiejaar is eigenlijk 2013. We kozen om praktische redenen het base jaar te laten samenvallen met het jaar 2015 dat we gebruiken voor de internationale klimaatrapporteringen.

KERNINDICATOREN

Hierna volgen over de voorbije 8 jaar (2013-2021) de belangrijkste kernindicatoren voor milieuduurzaamheid van Havenlaan 2. Het betreft VTE, energie, materialen, mobiliteit en klimaat.

VTE

De voorbije jaren daalde het personeelbestand lichtjes, wat zich soms weerspiegelt in de relatieve verbruikscijfers.

Er waren 1.876 actief en effectief ingeschreven medewerkers in loondienst in Havenlaan 2 op peildatum 30 september 2021 wat overeenkomt met 1.598 VTE.

KLIMAATVERANDERING

Hieronder worden achtereenvolgens onze prestaties besproken met betrekking tot klimaatverandering.

ENERGIEVOORZIENING

Havenlaan 2 heeft 2 gasgestookte stookplaatsen: één voor de voorbouw en één voor de achterbouw (ACKB).

De stookplaats van de voorbouw bevat 2 oudere Ygnis ketels en 1 WKK-gasmotor. De brander van ketel 1 werd vervangen in januari 2021.

De stookplaats van de achterbouw bevat een condenserende en een hoogrendementsketel. Beide stookplaatsen staan met elkaar in verbinding waardoor de WKK-installatie buiten het stookseizoen ook de warmtevraag uit de achterbouw kan afdekken.

De WKK-installatie werd geplaatst in 2011. Alle warmte en elektriciteit die door de WKK worden opgewekt, worden ter plaatse gebruikt.

Onze aangekochte elektriciteit is van 100% hernieuwbare oorsprong en genereert geen broeikasgassen. Het contract werd in de zomer van 2022 vernieuwd, te midden van de energiecrisis.

ENERGIEMETING EN ANALYSE

De analyse van het energieverbruik gebeurde lang op basis van de algemene tellers waarbij aannames werden gemaakt over de onderverdeling over koeling, ventilatie, verlichting op basis van geïnstalleerde vermogens.

In het kader v.d. wettelijke rapportering op Klimaat Regel Systemen (KRS), werd het project voor de datacaptatie en koppeling van de tussentellers afgerond. Het project laat toe dat er rapporten kunnen gemaakt en ter beschikking gesteld aan Leefmilieu Brussel.

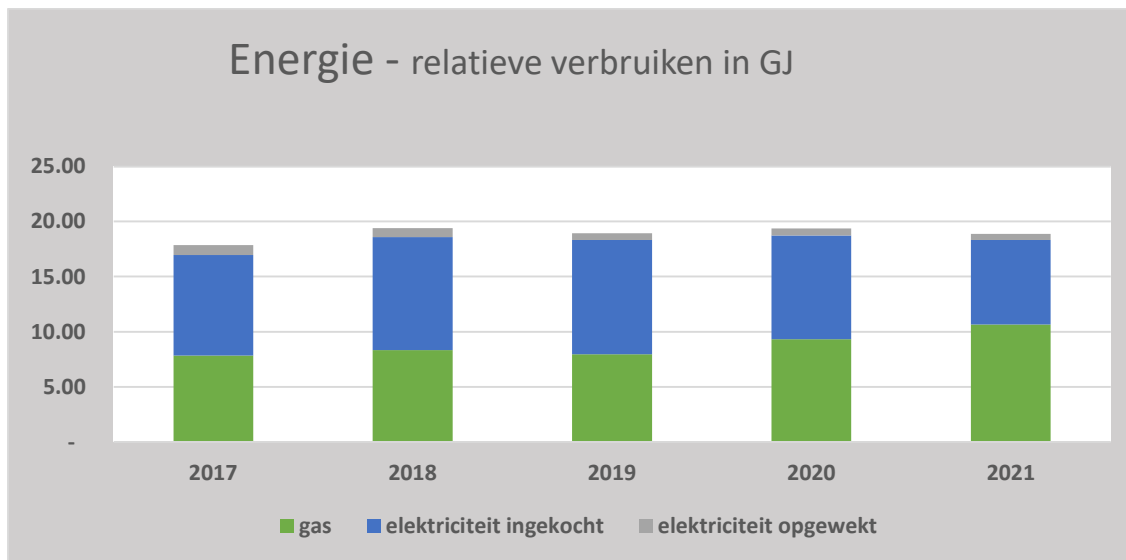
De afgelopen jaren zijn er enkele wijzigingen aangebracht in het gebouw die hun invloed hebben op het energieverbruik. De belangrijkste zijn:

- Koppeling tussen koeling achter- en hoofdbouw
- Investerings in technologieën met een betere milieuprestatie. Bv. 'relighting' (ledverlichting)
- Campagnes gericht op het verhogen van het milieubewustzijn naar het personeel, in het bijzonder de (uitlopers van) de "Team Blue goes Green" uitdaging voor het personeel uit 2019
- Gebruik van hernieuwbare energiebronnen gebruiken. Zo installeerde KBC een zonneboiler en WKK in haar Brusselse hoofdkantoor
- Installatie van eSight die meer fijnmazige energie monitoring en rapportering toelaat
- Nieuwe vaatwasinstallatie sinds einde 2019
- Ingrepen aan de verlichtingssturing in traphallen
- Aanpassing/vernieuwing verlichtingssturing en upgrade gebouwenbeheersysteem (Desigo Insight naar Desigo CC)
- Vernieuwing verlichting auditorium naar ledverlichting
- Vervanging jachtbakken sanitair
- Renovatie liften en liftsturingen
- Aanpassing ventilatieregimes (langer ventileren, minder luchtrecuperatie) in kader van Covid-19

..



FIGUUR 2: ENERGIEPRESTATIES HAVENLAAN 2



De globale evolutie sinds de EMAS-registratie in 2013, is gunstig.

De voorbije 6 jaren daalde het totale energieverbruik/VTE in de Havenlaan 2 van 26 GJ/VTE naar 19 GJ/VTE.

We tekenden in Havenlaan 2 in 2021 een daling van 3,4% op in het totale absolute energieverbruik t.o.v. 2020.

Het totale elektriciteitsverbruik dat we voor Havenlaan rapporteren is de som van wat we inkopen van (groene) elektriciteit en van wat we zelf opwekken via onze WKK-installatie: in 2021 kochten we voor BRUhav2 12.228 GJ elektriciteit in en wekten we via onze WKK 884 GJ op, samen 13.112 GJ.

Het totale elektriciteitsverbruik van BRUhav2 daalde met 21% in 2021. De EMAS-doelstelling van 1% t.o.v. 2020 werd daarmee behaald.

Ten opzichte van 2020, streefden we in 2021 naar 1% afname van het gasverbruik. Deze doelstelling behaalden we niet: het gasverbruik van BRUhav2 steeg in 2021 met 10% t.o.v. 2020.

We zagen in het Covid jaar 2021 een verwachte ongunstige evolutie in het gasverbruik ten gevolge van de verhoogde ventilatievouden (meer en langere verse luchtventilatie, minder luchtrecuperatie) in de gebouwen. Ook in andere hoofdkantoren stijgt het gasverbruik.

Ondanks de lagere bezetting in de gebouwen werd tevens, ook in kader van de Covid-19 problematiek, beslist geen of slechts zeer beperkt bouwdelen af te sluiten of volledig uit dienst te nemen. Zo is o.a. de klimaatregeling operationeel gebleven met bijhorend elektriciteits- en gasverbruik.

De Impact Covid-19 is zichtbaar in de cijfers. De daling van het elektriciteitsverbruik is iets kleiner dan deze in 2020. De daling van het waterverbruik daalt minder sterk dan in 2020. Het waterverbruik is meest gerelateerd aan de bezetting van de gebouwen.

Stijging gasverbruik is quasi verdubbeld sinds de terugkomst naar kantoor.

GLOBALE ENERGIEPRESTATIE VOOR SITE HAVENLAAN

De site Havenlaan behelsde tot oktober 2017 de gebouwen Havenlaan 2, 6, 8 en 12. De gebouwen zijn sinds 2015 gecertificeerd voor ISO 50001, energiemangement excellentie. Deze aanpak van energiebeheer weerspiegelt zich matig in de prestaties.

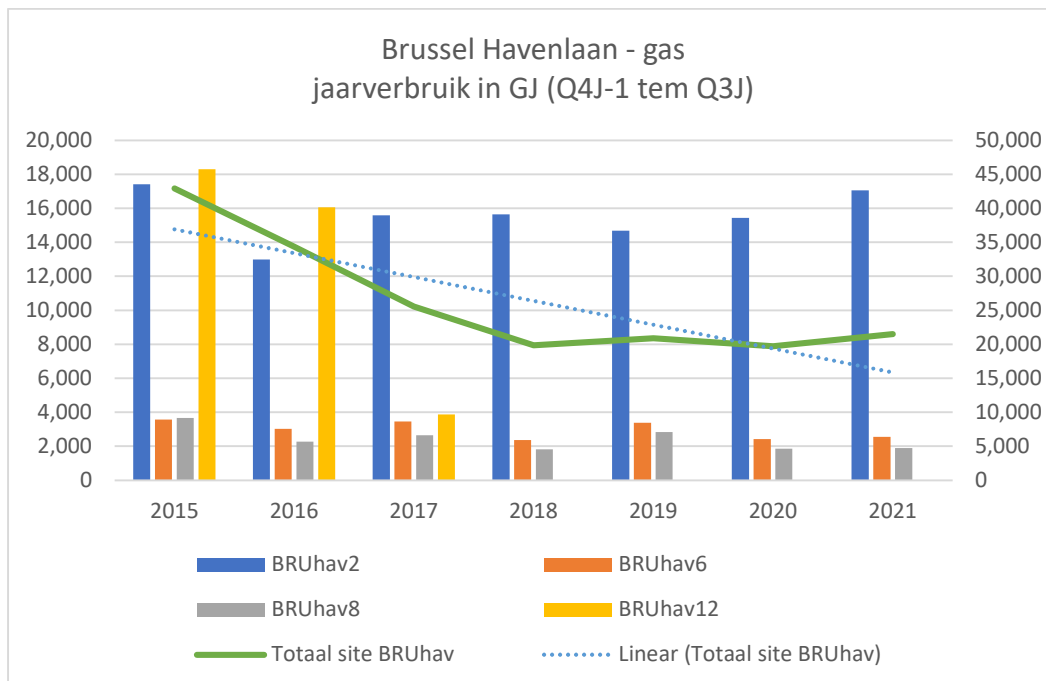
Het gebouw aan de Havenlaan nr. 12 is verkocht in oktober 2017.

Het effect van de verhuis uit Havenlaan 12 sinds oktober 2017 is duidelijk te zien in de dalende energieverbruiken en zette zich verder in 2018.

Onderstaande figuren verduidelijken de gunstige trend maar het effect neemt jaar na jaar af.

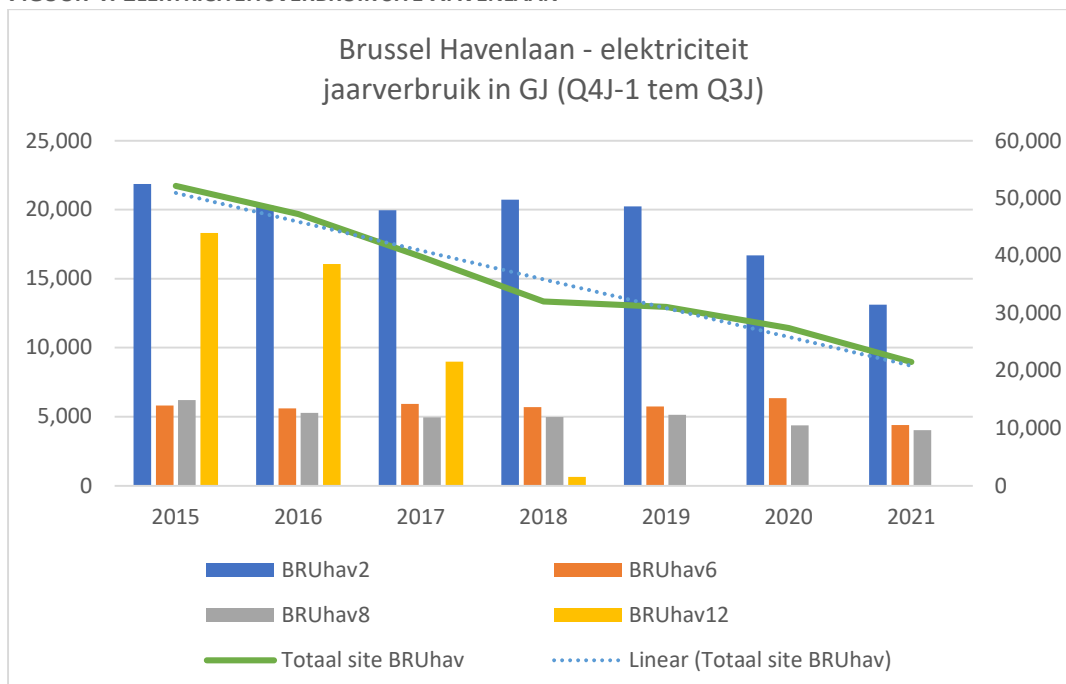


FIGUUR 3: GASVERBRUIK SITE HAVENLAAN



Voor de ganse site Havenlaan is het gasverbruik de voorbije 6 jaar (= t.o.v. 2015) verder gedaald.
Voor Havenlaan 2+12 samen, is het gasverbruik met 52% gedaald.

FIGUUR 4: ELEKTRICITEITSVERBRUIK SITE HAVENLAAN



Voor de ganse site Havenlaan is het elektriciteitsverbruik de voorbije 6 jaar gedaald met 59%
Voor Havenlaan 2+12 samen, is het elektriciteit verbruik gedaald met 67%.

MOBILITEIT

KBC erkent zijn sociale, economische en milieu gerelateerde verantwoordelijkheid en hoopt het mobiliteitsgedrag van zijn werknemers te wijzigen. Dat betekent:

- Het aantal verplaatsingen beperken door:
 - thuiswerk, telewerk en plaats onafhankelijk (decentraal) werken;
 - flexibele werkuren.
- Duurzamere transportwijzen promoten door:
 - financiële compensatie voor fietsers en treinreizigers het gebruik van duurzame transportwijzen vereenvoudigen door carpoolparkings ter beschikking te stellen, een gratis shuttledienst aan te bieden tussen het station van Brussel Noord en Havenlaan, fietsherstellingsmaterialen, douches, kluisjes en overdekte fietsstallingen aan te bieden, enz.
 - aansluiting bij campagnes als Cycle to Work, Safe Cycling to School, korte ritten te voet of met de fiets, Week van de Mobiliteit...
 - begin 2021 is een aparte SharePoint site voor het KBC-personeel gelanceerd over duurzame mobiliteit, Green Mobility site.

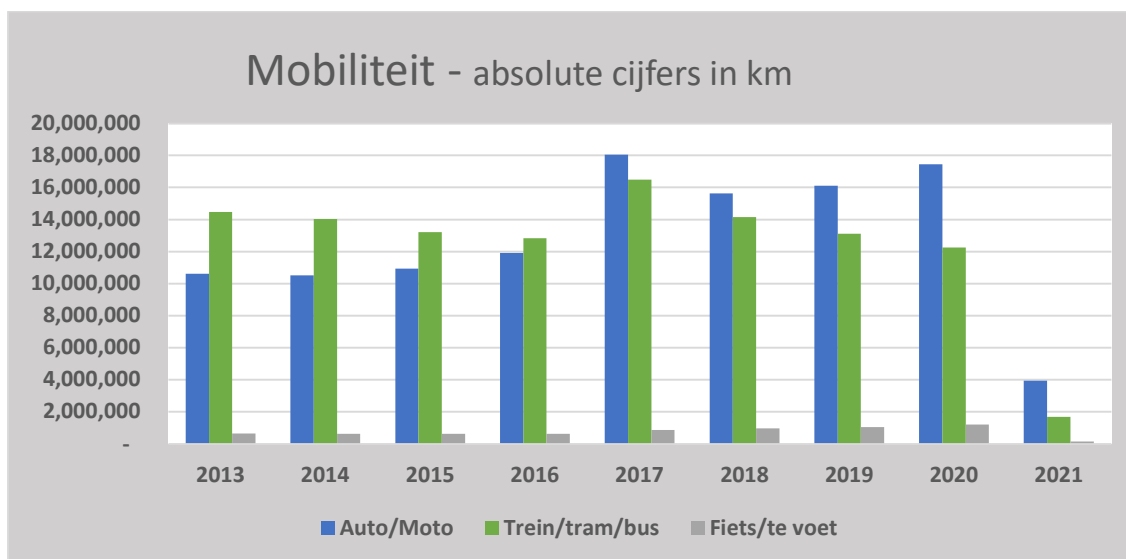
Om de doelstellingen te halen, werden zowel interne als externe communicatiecampagnes gevoerd. Intern werd er overlegd met de HR-departementen (vergoedingen), de facilitaire departementen (infrastructuur), KBC Autolease (het wagenpark) en het departement Communicatie (campagnes). Ook extern werd er overlegd met openbare transport maatschappijen, belangengroepen (vertegenwoordigers van trein-, tram- en busgebruikers, fietsers) en lokale overheden.

Het mobiliteitsbeleid is gericht op het toepassen van het STOP-principe (stappen, trappen, openbaar vervoer en de personenwagen) zoals aanbevolen in het Bedrijfsvervoerplan van het Brussels Gewest. Onze werknemers opteren voor 1 à 2 dagen telewerk per week zodat ze het contact met team en collega's niet verliezen. De sociale cohesie en kennisdeling tussen medewerkers ondersteunen wij sterk door het gebruik van sociale media zoals chat, presence awareness, virtual meeting rooms en webmeetings. Webmeetings zijn tevens het product waarmee wij inzetten op het reduceren van dienststopdrachten (nationaal & internationaal).

In 2021 werkten we afwisselend thuis en op het werk, terwijl in 2020 thuiswerken de regel was ten gevolge van de aanhoudende Coronacrisis.

In 2021 werkten we verder aan Green Mobility om doelgericht de woonwerk- en dienstverplaatsingen te vergroenen. In januari 2021 werd de officiële start aan het personeel gegeven over het Green Mobility Project. Door de enigszins vreemde aandoende in de mobiliteits cijfers van het Corona jaar 2020, werd in 2021 een nieuwe berekeningsmethode toegepast. Er is op niveau van België de ambitie voor het personeel om voor 1/5 km van de woon werkverplaatsingen deze groene kms te maken (trein-tram-bus-metro-te voet- per fiets).

FIGUUR 5: MOBILITEITSPRESTATIES HAVENLAAN 2



In 2021 zijn nieuwe berekeningsmethodes voor mobiliteit uitgewerkt die dichter bij de werkelijkheid liggen. Dat was mogelijk door in SAP een 20-tal velden aan te maken waar het personeel zijn verplaatsingen in kon registreren. De globale mobiliteit daalde met 81 % in 2021 ten opzichte van 2020.

Het gebruik van het openbaar vervoer naar de Havenlaan met Trein/Tram/Bus, daalde sterk. Het openbaar vervoer met de KBC-pendelbus van het Noordstation naar het Havenlaan vb., daalde met ca 88%

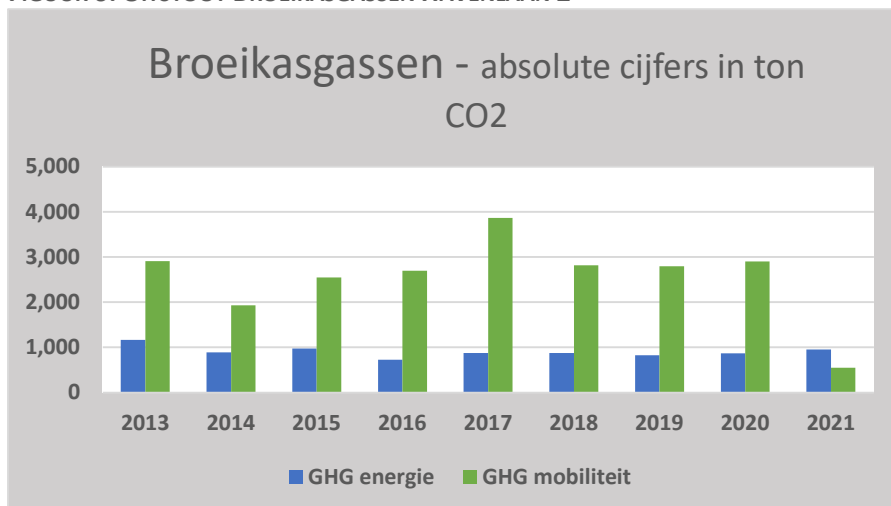
Ook het aandeel van fietsverplaatsingen daalde: we kwamen in 2021 voor 89 % minder per fiets naar het werk.

Het solo autoverkeer daalde in 2021 78% Deze dalingen zijn te wijten aan het meer thuiswerk tijdens de Covid periode.

Het gebruik van collectieve transportmiddelen daalde iets sterker dan het gebruik van de individuele transportmiddelen. Een mogelijke verklaring is dat medewerkers zich op collectieve transportmiddelen minder Covid-safe voelen. Veel collega's verplaatsen zich met de motto.

BROEIKASGASSEN

FIGUUR 6: UITSTOOT BROEIKASGASSEN HAVENLAAN 2



De globale CO₂-uitstoot van Havenlaan 2, bedroeg in 2021 1.507 ton

De uitstoot van broeikasgassen ten gevolge van het gasverbruik, kende een stijging van 10,41%. De uitstoot van broeikasgassen ten gevolge van automobilititeit, daalde met 81 %.

Over de voorbije 6 jaar (2015-2021), daalde de globale uitstoot van broeikasgassen van Havenlaan 2, met 57%: de uitstoot tgv het energieverbruik kende een terugval van 2 % en de uitstoot tgv mobiliteit viel terug met 78%.

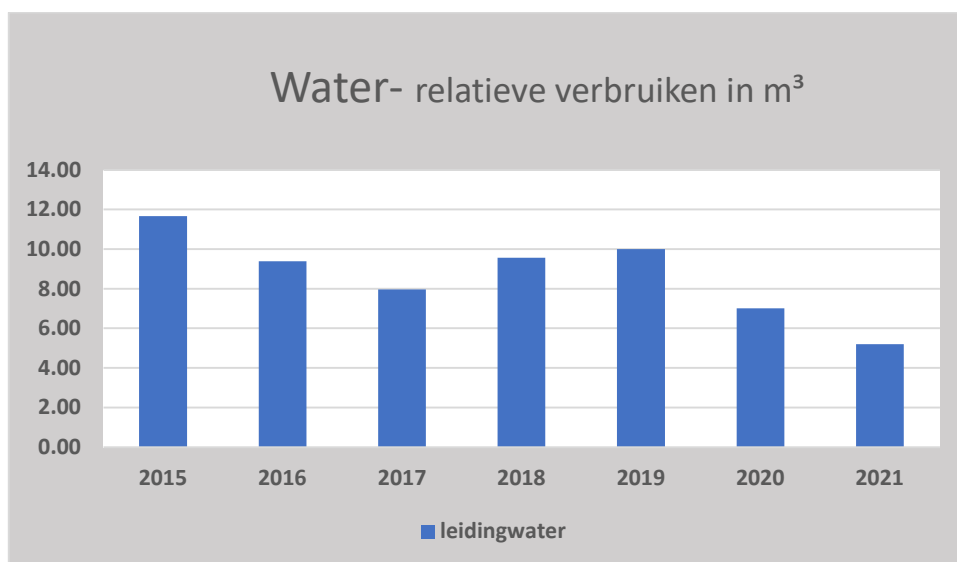
TABEL 6: BROEIKASGASSEN HAVENLAAN 2

EMAS indicatoren BRUHAV 2			2015		2019		2020		2021	
		eenheden	absolute verbruiken	verbruiken/VTE	absolute verbruiken	verbruiken/ VTE	absolute verbruiken	verbruiken/ VTE	absolute verbruiken	verbruiken/ VTE
VTE	VTE	VTE	1.422		1.844		1.659		1.598	
broeikasgassen CO ₂	totaal CO₂	ton CO ₂	3.525	2,48	3.616	1,96	3.769	2,27	1.507	0,94
	GHG energie	ton CO ₂	977	0,69	824	0,45	866	0,52	956	0,60
	GHG mobiliteit	ton CO ₂	2.548	1,79	2.792	1,51	2.903	1,75	551	0,34
poluënten uit stookinstallaties	NO_x	kg NO _x	580	0,41	490	0,27	515	0,31	568	0,36

GEBRUIKTE HULPBRONNEN

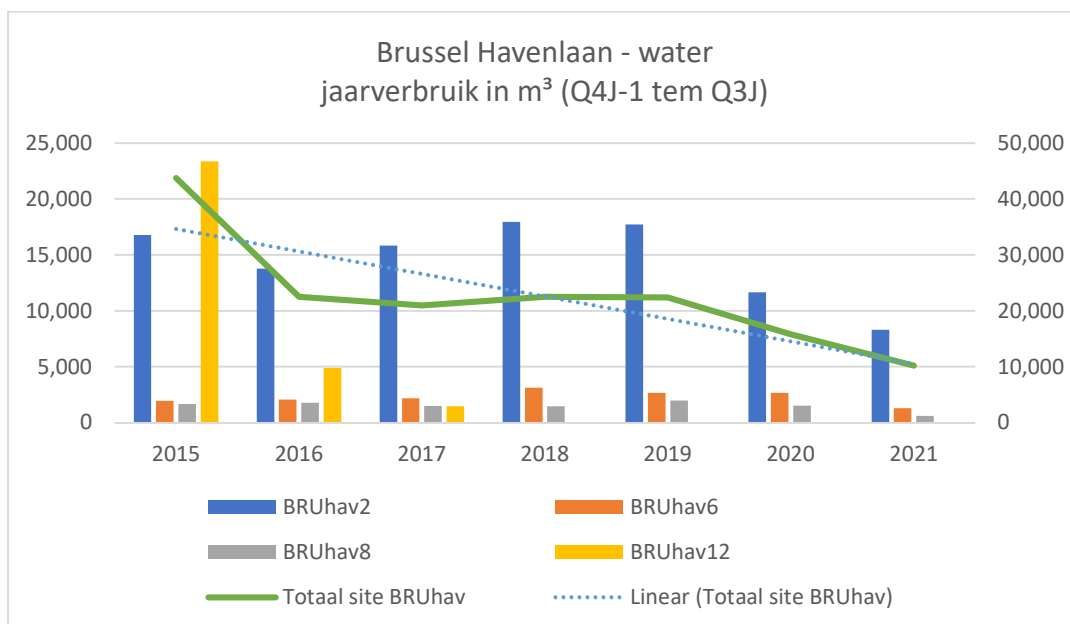
WATER

FIGUUR 7: WATERVERBRUIK HAVENLAAN 2



Het absolute waterverbruik in BRUHav 2 in 2021 was 8.295 m³, 29% minder dan het jaar voordien. Het verbruik per VTE of het relatieve verbruik bedroeg 5,19 m³/VTE.

FIGUUR 8: WATERVERBRUIK SITE HAVENLAAN

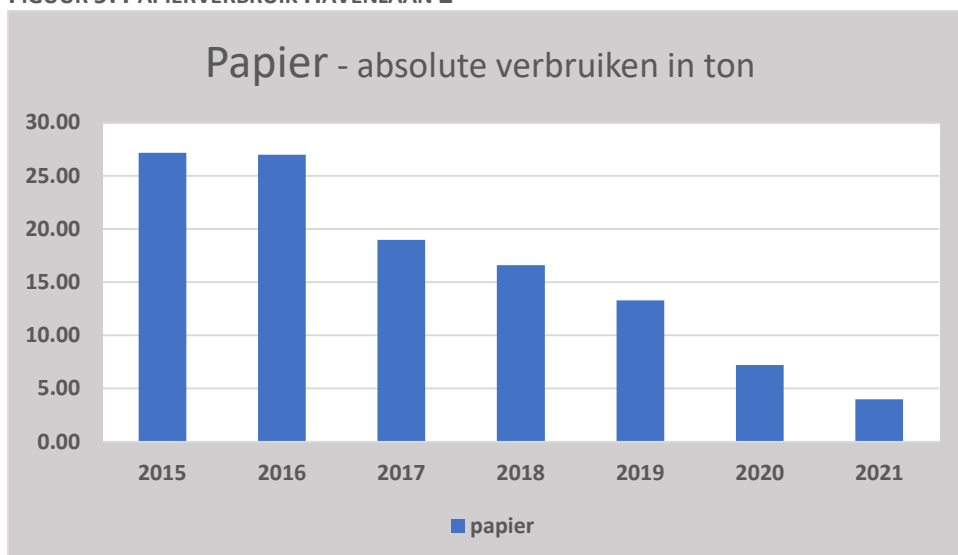


Voor de site Havenlaan is sinds 2015 een dalende trend met 50% genoteerd in het absolute verbruik. Waterverbruik is sterk gerelateerd aan de aanwezigheid van de medewerkers. In 2020 en 2021 was er een zeer lage bezetting omwille van het verplicht thuiswerken in kader van de Corona maatregelen.

Er wordt geen regenwater gebufferd en gebruikt. Begin 2020 heeft een projectingenieur een voorstudie op de afkoppeling van het regenwater uitgevoerd maar deze had een ongunstige business case.

PAPIER

FIGUUR 9: PAPIERVERBRUIK HAVENLAAN 2



Het globale papierverbruik van de Havenlaan bedroeg in 2020, 7,2 ton en in 2021, 3,85 ton: een daling van het papierverbruik met 46,5%.

De EMAS-doelstelling van minstens 2% afname papierverbruik (ton) t.o.v. vorige jaar, werd dus behaald.

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2022

KBC wil zijn papierverbruik jaarlijks verder met 2% verminderen. We behaalden de papierdoelstelling jaar na jaar. Het thema komt niet meer voor in de variabele verloning. De archiverings- en scanmethodes voor documentatie zijn nog verbeterd. Ook de bewustmaking en betrokkenheid van werknemers staat centraal. Talrijke digitaliserings- en bewustmakingstrajecten lagen aan de basis. Het gunstig verloop wordt geïllustreerd in de bovenstaande figuur. Sinds 2015, daalde het papierverbruik met 86% (!).

MATERIALEN/AFVAL

Voor materiaalgebruik streven we naar het maximale hergebruik. Meubels worden gerecycleerd of het meubel krijgt een nieuwe functie binnen de organisatie. Door een samenwerking tussen de voorraadbeheerders van KBC, verhuisbedrijf Transmove en de BRS Foundation werd een stockverkoop georganiseerd van oude meubels. Onverkochte meubels werden geschonken aan scholen, non-profitorganisaties en andere organisaties met een maatschappelijk of liefdadigheidsobjectief.

In 2021 produceerden we in de Havenlaan 105 ton niet gevaarlijk afval en 0,86 ton gevaarlijk afval. Het gevaarlijk afval was voornamelijk afkomstig van producten technisch onderhoud en afgedankt elektrisch- en elektronisch afval.

Voor het poetsen zijn we afgestapt van de klassieke agentia.



Het Bio org label wordt toegekend indien een aanzienlijke oppervlakte van de burelen gepoetst worden met probiot(ic)a. Ons kantoor in Havenlaan 2 wordt op deze wijze gepoetst.

BODEM

Conform de wettelijke bepalingen worden bodemonderzoeken uitgevoerd bij overdracht van een perceel. In het kader van het verlengingsdossier van Havenlaan 2 werden de risico-activiteiten voor bodem onderzocht.

INCIDENTEN

Er werden geen incidenten gemeld.

INKOOP

De KBC-groep werkte een leveranciersbeleid uit om er zeker van te zijn dat milieuvriendelijke producten en diensten uit de organisatie worden geweerd. Er werd evenwel nog geen goede manier

ontwikkeld om de prestaties van de leveranciers te beoordelen. Toch probeert KBC de milieuprestaties van zijn leveranciers te beoordelen aan de hand van enkele milieucriteria en krijgen kandidaat-leveranciers de mogelijkheid om duurzamere alternatieven aan te bieden.

Alle bananen en rijst moeten het Fair Trade-label hebben. Op recepties worden Fair Trade fruitsap en versnaperingen aangeboden. In 2020-2021 gingen vele events door de Corona lockdown niet door.

In de zomer van 2022 werd in volle energiecrisis het groene energiecontract vernieuwd.

ANDERE PRESTATIES

NIET-RECURRENT RESULTAATSGEBONDEN VOORDEEL VOOR MEDEWERKERS (NRRV)

In onderling overleg met de sociale partners (bekrachtigd in een CAO), wordt sinds 2012 een variabele verloning van het personeel (Niet Recurrent Resultaatsgebonden Voordeel – NRRV) gekoppeld aan het behalen van milieu-duurzaamheidsdoelstellingen.

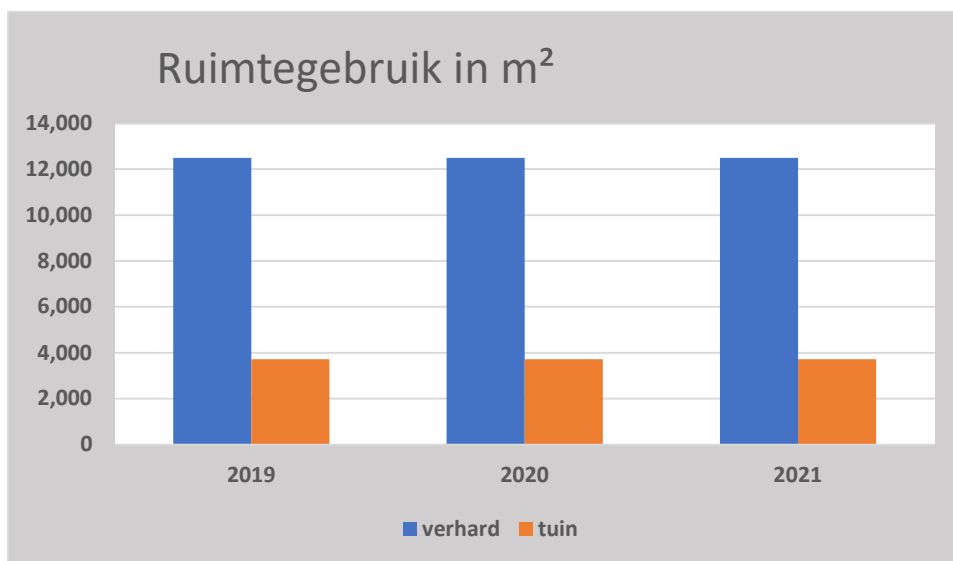
De thema's wisselen af. In 2021 en 2022 gaan we voor de Groene kilometers ambitie - 20% groene kilometers vs. totaal woonwerkverplaatsingen tegen 2025.

BIODIVERSITEIT

KBC kan kernindicatoren voorleggen over biodiversiteit uitgedrukt in m² bebouwde oppervlakte. We vermelden een aantal ad hoc initiatieven, maar er werd tot op heden geen systematisch onderzoek gedaan naar onze groene ruimtes met het oog op een verhoogde bijdrage aan de biodiversiteit. Het landgebruik in hoofdkantoor Havenlaan (BRUhav2) bedraagt 12.489 m² verhard/bebouwd en 3.717 m² tuin.

Voor iedere "Team Blue" (= KBC) collega die deelnam aan deze Challenge, plantten we in samenwerking met Natuurpunt een boom in het Team Blue bos. Op 17 november 2019 werden 3.000 bomen gepland in Halle in ruil voor diverse acties voor het milieu die het personeel tussen mei en oktober 2019 uitvoerde. Het gebouw in de Havenlaan heeft geen groendak, geen verticale geveltuin of andere ingreep ten voordele van biodiversiteit.

FIGUUR 10: LANDGEBRUIK MET BETREKKING TOT BIODIVERSITEIT IN HAVENLAAN 2



PRESTATIES OP HET VLAK VAN DUURZAAM ONDERNEMEN

KBC komt voor in de bekendste indexen voor duurzaam ondernemen en rapporteert over haar klimaatprestaties. Elk van de onderstaande ESG (Environment/Social/Governance) scores is bepaald op basis van een uitgebreid onderzoek van publieke documenten en/of bevraging. CDP staat voor Carbon Disclosure Project of de publieke klimaatreporting.

De nieuwe doelstellingen voor de klimaatimpact van de kredietportefeuille en vermogensbeheeractiviteiten werden in september 2021 gepubliceerd in het eerste [Klimaatrapport](#). Het vormt daarmee een aanvulling op het [Duurzaamheidsrapport](#) van KBC. Het Engelstalige technische document richt zich in eerste instantie naar duurzaamheidsexperts, al is het vrij beschikbaar voor elke geïnteresseerde.

TABEL 7: PRESTATIES KBC GROUP OP HET VLAK VAN DUURZAAM ONDERNEMEN¹²

SUSTAINABILITY HIGHLIGHTS 2021		
Our ESG ratings, indices and awards		
Rating agency	2021 rating ¹ score (previous year ²)	Position versus industry average
	D- (2020: D)	Financial services average B
	Low Risk (2020: High Risk)	2 nd percentile of 415 diversified banks assessed 5 th of 415 diversified banks
	A- (2020: B)	Top 12% (88 th percentile) of 242 banks assessed
	AAA (2020: AA)	3 rd percentile of 150 banks assessed
	4.3 (2020: 4.1)	Top 4% (96 th percentile) of banks assessed

¹ End-of-year data, unless otherwise stated

² ESG Risk Score on February 31, 2022

³ The scale is based on the distribution of ratings in the industry 'Commercial Banks & Capital Markets'

KBC Group's ongoing efforts on ESG themes are being increasingly recognised by independent rating agencies. We are proud to be recognised once again with a very good 'Low risk' rating from Sustainalytics and were included for the third year in a row in the Sustainability Yearbook 2022 of S&P Global!

Koenraad Debackere, Chairman of the Board of Directors KBC Group

"In 2021, KBC Group was awarded for the fifth year in a row a leadership 'A-' scoring for its climate change disclosure by environmental not-for-profit organisation CDP. This result confirms our continuous commitment towards climate action leadership and reflects our efforts and progress made to measure and manage the risk and opportunities on climate change. Moreover, CDP's climate questionnaire is fully aligned with the TCFD recommendations, to which we fully adhere."

Johan Thijs, CEO KBC Group

¹² Bron: [csr-sr-2021.pdf](#)



OVERIGE INFORMATIE

CONTACT

KBC Group NV
Milieu en Duurzaamheid (PRW)
Havenlaan 6,
1080 Brussel
hildegard.deweerd@kbc.be
+32 2 429 32 64
+32 472 91 11 94



VERKLARING VAN DE ERKENDE VERIFICATEUR

Vinçotte N.V., EMAS-milieuverificateur met registratienummer BE-V-0016 geaccrediteerd met als reikwijdte 1, 10, 11, 13, 16, 18, 19, 20 (excl. 20.51), 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30.2, 30.9, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 60, 62, 63, 70, 71, 72, 73, 74, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 93, 94, 95, 96, 99 (NACE-code) verklaart dat hij heeft geverifieerd of de vestiging(en) , zoals vermeld in de bijgewerkte milieuverklaring 2022 van de organisatie KBC Groep met registratienummer BE-BXL-000031 voldoet aan alle eisen van Verordening (UE) 1221/2009 gewijzigd bij Verordeningen EU 2017/1505 en 2018/2026 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS).

Betrokken sites: Havenlaan 2, 1080 Brussel, België

Met de ondertekening van deze verklaring verklaar ik dat:

- de verificatie en validering volledig overeenkomstig de voorschriften van Verordening (UE) 1221/2009 gewijzigd bij Verordeningen EU 2017/1505 en 2018/2026, zijn uitgevoerd;
- uit het resultaat van de verificatie en validering blijkt dat er geen aanwijzingen zijn dat niet aan de toepasselijke wettelijke milieuvoorschriften is voldaan;
- de gegevens en informatie van de bijgewerkte milieuverklaring 2022 van de vestiging betrouwbaar, geloofwaardig en juist beeld geven van alle activiteiten van de vestiging binnen de in de milieuverklaring vermelde reikwijdte.

Dit document is niet gelijk aan een EMAS-registratie. EMAS-registratie kan alleen worden gedaan door een bevoegde instantie in de zin van Verordening (UE) 1221/2009 gewijzigd bij Verordeningen EU 2017/1505 en 2018/2026. Dit document wordt niet gebruikt als een zelfstandig stuk openbare communicatie.

Gedaan te Brussel op 30/01/2023

Handtekening



Eric Louys
Voorzitter van de Certificatiecommissie.



FEEDBACKFORMULIER

We zijn geïnteresseerd in uw mening. Wat vindt u van onze EMAS-verklaring? Laat het ons weten!
Vul het onderstaande feedbackformulier in en bezorg het ons terug.

Elektronisch: hildegard.deweerd@kbc.be

Per post: KBC Group nv, directie Preventie, Welzijn en Milieu, Havenlaan 2, 1080 Brussel t a v. de milieu expert, prof. dr. Hildegard Deweerdt.

Positieve opmerkingen:

Dit kan beter:

Suggesties:



BIJLAGEN

Bijlage 1: KBC België - diensten in scope

Bijlage 2: Milieubeleid KBC Groep

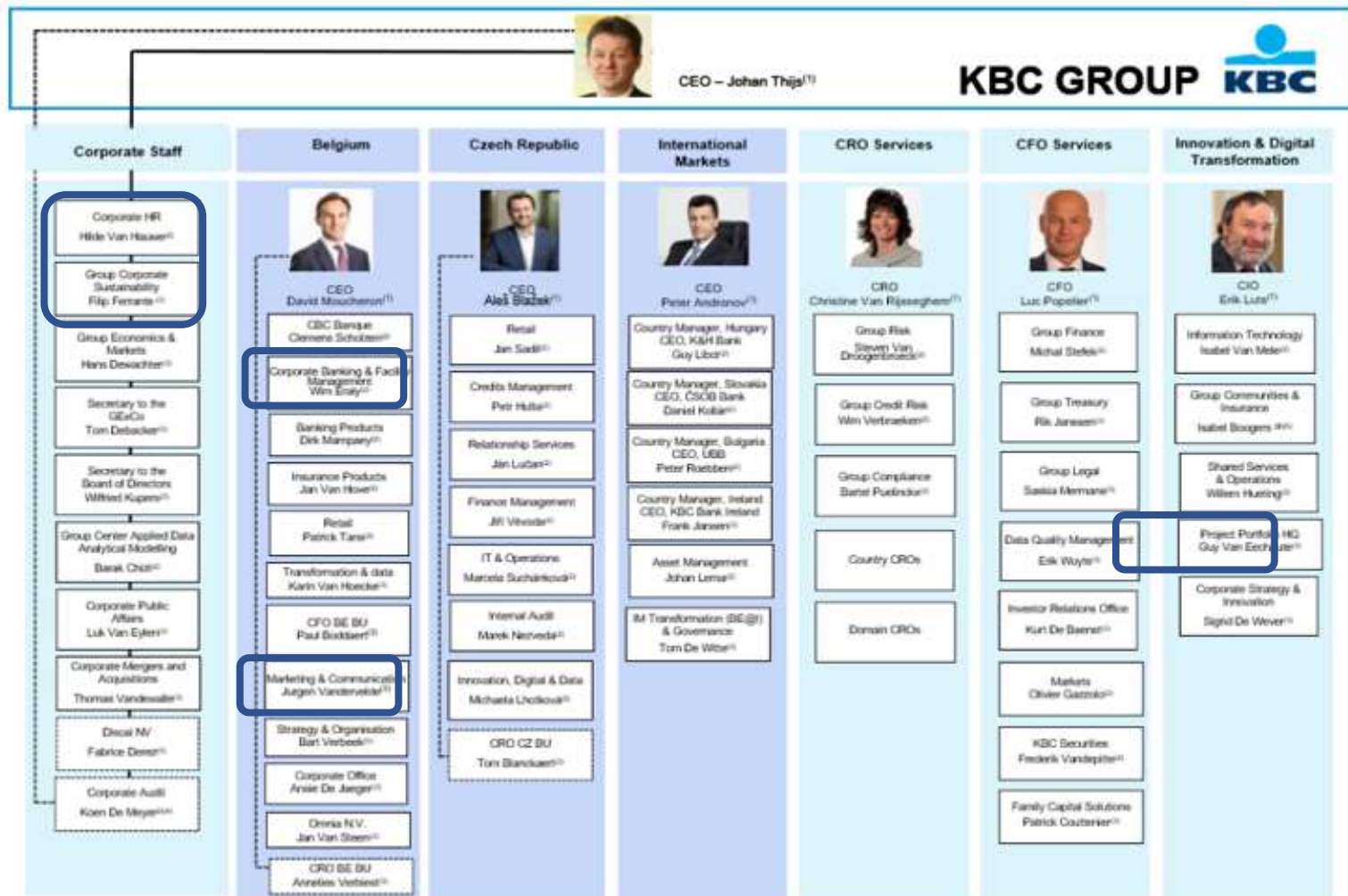
Bijlage 3: Doelstellingen t.o.v. milieuprestaties

Bijlage 4: Kengetallen uit het Milieupaspoort Havenlaan 2

Bijlage 5: Verificatie van de klimaatrapportering volgens ISO14064-3



BIJLAGE 1: KBC BELGIE- DIENSTEN IN SCOPE VAN DE EMAS MILIEUVERKLARING



(1) Member of the Executive Committee of KBC Group (2) Senior General Manager (3) General Manager (4) Reporting to the chairman of the Audit Committee (5) Also reporting to the CEO International Markets

1-06-2022



BIJLAGE 2: MILIEUBELEID KBC GROEP

“KBC is een geïntegreerde bankverzekeringsmaatschappij die producten en diensten aanbiedt voor de financiering en verzekering van retail-, MKO- en midcap-klienten. We zijn actief in onze zes kernlanden België, Bulgarije, Tsjechië, Hongarije, Ierland en Slowakije en in beperkte mate ook in bepaalde andere landen. Onze 42.000 medewerkers bedienen meer dan 11 miljoen klanten via een netwerk van ongeveer 1.400 bankkantoren, via gebonden verzekeringsagenten en andere kanalen, waaronder elektronische.

Verantwoordelijkheid voor het milieu is een van de aandachtspunten van de duurzaamheidsstrategie van de KBC Groep, waarbij het [Global Compact van de Verenigde Naties](#) en de [doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties](#) onze leidraad vormen. Wij hebben ook de [Principles for Responsible Investment](#) en de [Principles for Sustainable Insurance](#) ondertekend en hebben ons verbonden aan de UNEP FI [Principles for Responsible Banking](#).

Bij KBC betekent milieuverantwoordelijkheid dat we ons inzetten om de directe en indirecte milieu-impact van onze activiteiten op een verantwoorde manier te beheren. Het betekent ook dat we ons inzetten om onze positieve impact te vergroten en onze negatieve impact op het milieu te beperken, en om de overgang naar een duurzame, koolstofarme en circulaire economie te ondersteunen.

Als bankverzekeraar en vermogensbeheerder heeft KBC niet alleen een directe invloed op het milieu via haar activiteiten, maar ook, nog meer indirect, via haar kernactiviteiten. Wij zijn ons bewust van de sociale, ecologische en economische risico's die klimaatverandering, milieuvervuiling en uitputting van hulpbronnen met zich meebrengen

voor de maatschappij, voor onze klanten en voor KBC zelf. We zijn ons evenzeer bewust van de hefboomwerking die we kunnen genereren voor duurzame ontwikkeling binnen de grenzen van de planeet.

Daarom zet KBC zich in voor:

- het ontwikkelen en aanbieden van bank-, verzekerings- en beleggingsproducten en -diensten ter ondersteuning van een duurzame, koolstofarme en klimaatbestendige samenleving. Dit omvat een compleet aanbod van fossielvrije maatschappelijk verantwoorde beleggingsfondsen, met een focus op duurzame energie, klimaatbestendigheid en duurzaam watergebruik.
- het toepassen en regelmatig herzien van strikt beleid om de milieu-impact van haar kernactiviteiten te beperken door de milieu- en klimaatimpact van haar portefeuille van leningen, beleggingen, verzekeringen en adviesdiensten te verminderen.
- het beoordelen van de sociale en milieu-impact van de gefinancierde projecten op basis van de [EquatorPrinciples](#).
- het verminderen van de directe impact op het klimaat, de milieukwaliteit en de hulpbronnen, door de toepassing van de BATNEEC-principes (Best Available Technique/Technology Not Entailing Excessive Cost). Milieu- en energiebeheersystemen op basis van de ISO-normen 14001 en 50001 worden in alle kernlanden van KBC geïmplementeerd en gecertificeerd. We hebben ambitieuze doelen gesteld die de continue

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2022

vermindering van onze directe milieuvoetafdruk ondersteunen.

- het creëren van een bewustzijn van milieuverantwoordelijkheid bij haar interne en externe belanghebbenden, de werknemers in staat stellen om dit beleid te implementeren en leveranciers aanmoedigen om een soortgelijke aanpak te hanteren (zie het leveranciersbeleid van KBC Groep).
- het naleven van de relevante milieuwetgeving.
- het afstemmen van haar activiteiten op het Klimaatverdrag van Parijs om de wereldwijde temperatuurstijging tot ver onder de 2°C te houden tegen 2100.

-
- het opvolgen van de aanbevelingen van de Taskforce "Climate-related Financial Disclosure" en het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van methodologieën die het effect van haar portefeuille op het klimaat meten en het vaststellen van wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen in overeenstemming met het Klimaatverdrag van Parijs.

KBC rapporteert op vrijwillige basis over haar aanpak, vooruitgang en uitdagingen op milieugebied, onder meer op haar corporate website, via duurzaamheidsvragenlijsten (waaronder [CDP](#), [RobecoSAM](#), [Sustainalytics](#), [Vigeo](#)), in haar duurzaamheidsverslag op basis van de [normen van het Global Reporting Initiative \(GRI\)](#) en in managementsysteemaudits.

(Merk op: originele versie is Engelstalig en staat op www.kbc.com)

KBC herziet en scherpt haar aanpak periodiek aan, rekening houdend met haar eigen vooruitgang, wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen, maatschappelijke trends en de veranderende opvattingen van onze stakeholders over de urgentie van het aanpakken en aanpakken van klimaat- en milieuvraagstukken.

Het Milieubeleid van KBC Groep omvat de bedrijfsactiviteiten en -operaties in de hele groep en is van toepassing op alle bedrijfsonderdelen en entiteiten. Individuele groepsentiteiten/bedrijfsonderdelen kunnen naar eigen goeddunken aanvullende initiatieven nemen om de milieuprestaties verder te verbeteren.”

Version	Maart 2019
Publisher	KBC Groep NV, Havenlaan 2, 1080 Brussel, België BTW BE 0403.227.515, RLP Brussel. http://www.kbc.com E-mail: csr.feedback@kbc.be

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2022

BIJLAGE 3: DOELSTELLINGEN T.O.V. MILIEUPRESTATIES

Milieudoelstellingen 2021	Prestaties 2021- 2020 (%)	Prestaties 2021- 2015 (%)*	Nieuwe milieudoelstellingen 2022 -2025
<i>Thema Milieumanagement</i>			
Bedrijfsvervoerplan tijdig en conform indienen bij Leefmilieu Brussel	Bedrijfsvervoerplan is tijdig en conform ingediend bij Leefmilieu Brussel op 24/12/2021; verklaring van volledigheid ontvangen op 25/03/2022, extra module in de rapporteringstool QlikSense van de Personeeldienst opgezet om de doelstellingen uit het Bedrijfsvervoerplan op te volgen.		Opvolgen van de doelstelling uit het Bedrijfsvervoerplan 2022- 2024 via de rapporteringstool QlikSense. Jaarlijks overleg tussen milieuel Facilities en beleidcel Personeel over de status van de doelstellingen uit het Bedrijfsvervoerplan en communicatie daarover naar het personeel.
Verdere uitbreiding van de scope voor ISO50001:2018 certificatie met BRUhav6, BRUhav8, BRUmarkt, LEUbrust, LEUtiens, LEUladeu, LEUmind, HASSingl, ANTrocko, ANTspoor, GENtoren, ROEreigr, MECccm1, MECccm2, MEClogic en MECresto	ISO50001 certificaat nr 15EN14b geldig van 21/2/2022 tem 27/10/2024 voor de voorziene hoofkantoren, uitgezonderd voor ANTspoor waar we kantoren huren en minder impact hebben.		Het uitvoeren van de geïntegreerde auditjaarplanning met gemengde interne audits op milieu, energie en welzijn
<i>Thema Klimaatverandering</i>			
Daling elektriciteitsverbruik met 1,09 % tov vorig jaar	Daling van het elektriciteitsverbruik met 21,43 %	Daling van het elektriciteitsverbruik met 33,46%	Daling elektriciteitsverbruik met 1,09 % tov vorig jaar
Daling aardgasverbruik met 1,78 % tov vorig jaar	Stijging van het aardgasverbruik met 10,41 %	Daling van het aardgasverbruik met 2,06 %	Daling aardgasverbruik met 1,78 % tov vorig jaar
Verhouding van 20% groene kilometers vs totaal aantal kilometers aan woonwerkverplaatsingen tegen 2025 **	Verhouding van 32% groene kilometers vs totaal aantal kilometers aan woonwerkverplaatsingen		Groene kiometers ambitie - 20% groene kilometers vs totaal woonwerkverplaatsingen tegen 2025 **
<i>Thema Gebruik van hulpbronnen</i>			
Daling papierverbruik van 2 % tov vorig jaar	Daling papierverbruik met 46,53%	Daling papierverbruik met 85,84 %	Daling papierverbruik van 2 % tov vorig jaar
Status quo voor gebruik leidingwater tov vorig jaar	Waterverbruik daalde met 28,77%	Waterverbruik daalde met 49,99 %	Status quo voor gebruik leidingwater tov vorig jaar

*eerste EMAS verbruiken formeel gerapporteerd in 2013; baseline EMAS wordt in lijn met baseline 2015 voor opvolging klimaatdoelstellingen KBC

**consolidatie van de eerder mobiliteitsdoelstellingen via de CAO NRRV 2021- 2022

groene kilometers= som (te voet+ fiets+ metro/tram/bus, trein)

BIJLAGE 4: KENGETALLEN UIT HET MILIEUPASPOORT HAVENLAAN 2

EMAS indicatoren BRUHAV 2		2015		2019		2020		2021		verschil 2021-2020	verschil 2021-2015	(a)	
		<i>absolute</i>		<i>absolute</i>	<i>verbruiken/</i>	<i>absolute</i>	<i>verbruiken/</i>	<i>absolute</i>	<i>verbruiken/</i>				
		<i>eenheden</i>	<i>verbruiken</i>	<i>verbruiken/VTE</i>	<i>verbruiken</i>	<i>VTE</i>	<i>verbruiken</i>	<i>VTE</i>	<i>verbruiken</i>	<i>VTE</i>			
VTE	VTE	VTE	1,422		1,844		1,659		1,598			(b)	
ruimtegebruik	totale oppervlakte	m ²	16,201	11.39	16,201	9	16,201	10	16,201	10		(c)	
	verhard		12,489	8.78	12,489	1	12,489	1	12,489	8			
	tuin		3,712	2.61	3,712	0	3,712	0	3,712	2			
energie	totaal	GJ	37,113	26.10	34,922	19	32,130	19	30,161	19	-6.13%	-18.73%	(d)
	% renewable produced on site	%	0		0		0		0		0		
	% groene energie ingekocht	%	100		100		100		100		0.00%	0.00%	
	elektriciteit totaal	GJ	19,706	13.86	20,237	11	16,689	10	13,112	8	-21.44%	-33.47%	(e)
	elektriciteit ingekocht	GJ	17,884	12.58	19,125	10	15,629	9	12,228	8	-21.76%	-31.62%	
	elektriciteit WKK opgewekt	GJ	1,823	1.28	1,110	1	1,060	1	884	1	-16.64%	-51.52%	
	elektriciteit WKK opgewekt	KWh	506,321		308,293		294,410		245,441	154	-16.63%	-51.52%	
	gas	GJ	17,407	12.24	14,685	8	15,441	9	17,049	10.67	10.41%	-2.06%	
water	leidingwater	m ³	16,588	11.67	17,704	10	11,645	7	8,295	5.19	-28.77%	-49.99%	
	regenwater	m ³	0		0		0		0				
grondstoffen	papier	ton	27.19	0.02	13.3	0.007	7.200	0.004	4	0.0024	-46.53%	-85.84%	
afval	totaal	ton	608.96	0.43	216.79	0.12	130.32	0.08	106	0.0664	-18.62%	-82.58%	(f)
	niet gevaarlijk	ton	608.45	0.43	216.34	0.12	130.14	0.08	105.20	0.0658	-19.16%	-82.71%	
	gevaarlijk afval	ton	0.51	0.0004	0.45	0.0002	0.1820	0.0001	1	0.0005	370.88%	69.10%	(g)
mobiliteit	totaal	km	24,770,596	17,419.55	30,280,347	16,421	30,909,274	18,631	5,780,310	3,617	-81.30%	-76.66%	(h)
	auto solo	km	9,753,964	6,859.33	14,374,932	7,796	15,730,176	9,482	3,528,197	2,208	-77.57%	-63.83%	
	auto carpool	km	951,456	669.10	1,511,488	820	1,447,468	872	359,359	225	-75.17%	-62.23%	
	motorcycle	km	237,204	166.81	222,860	121	276,980	167	55,583	35	-79.93%	-76.57%	
	trein	km	12,313,483	8,659.27	12,279,569	6,659	11,551,650	6,963	1,565,530	980	-86.45%	-87.29%	
	tram/metro	km	159,764	112.35	216,040	117	171,072	103	37,887	24	-77.85%	-76.29%	
	KBC pendelbus	km	316,483	222.56	291,782	158	250,342	151	31,071	19	-87.59%	-90.18%	
	andere bus	km	416,064	292.59	333,322	181	283,712	171	51,881	32.47	-81.71%	-87.53%	
	fiets	km	518,232	364.44	937,200	508	1,197,874	722	133,682	83.66	-88.84%	-74.20%	
	te voet	km	103,946	73.10	113,155	61	0	0	17,120	11	0.00%	-83.53%	
broeikas- gassen CO ₂	totaal CO₂	ton CO ₂	3,525	2.48	3,616	1.96	3,769	2.27	1,507	0.94	-60.01%	-57.23%	
	GHG energie	ton CO ₂	977	0.69	824	0.45	866	0.52	956	0.60	10.41%	-2.06%	(i)
	GHG mobiliteit	ton CO ₂	2,548	1.79	2,792	1.51	2,903	1.75	551	0.34	-81.02%	-78.38%	
poluënten uit stook- installaties	NO_x	kg NO _x	580	0.41	490	0.27	515	0.31	568	0.36	10.41%	-2.06%	(j)

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2022

- voetnoot: duiding bij kengetallen*
- (a) dit zijn de EMAS indicatoren voor 2015 en 2021, telkens van Q4Y-1QY tot en met Q3Y*
 - (b) VTE actief en effectief*
 - (c) bebouwde grondoppervlakte*
 - (d) met inbegrepen in energiecijfers:
stookolie voor noodgeneratoren;*
 - (e) inclusief de elektriciteit opgewekt via warmekrachtkoppeling (WKK).*
 - (f) afval in eigen beheer, vb niet het afval van technische lokalen*
 - (g) gevaarlijk afval vooral van poetsdoeken, batterijen en medisch afval*
 - (h) Woon Werk Verkeer, op basis van 220 werkdagen en ifv % tewerkstelling, op peildatum 30 sept Y, enkel actieve medewerkers, via SAP BW rapport A84920
kms te voet op basis van QlikSense rapport op peildatum 31 dec Y*
 - (i) broeikasgassen afkomstig van verbranding gas (omzettingcoëfficiënt: 0,0561 ton CO₂/GJ)*

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2022

BIJLAGE 5: VERIFICATIE VAN DE KLIMAATRAPPORTERING VOLGENS ISO14064-3

**GREENHOUSE GAS
VERIFICATION STATEMENT**
61027004_KBCGroup

KBC GROUP

VINCOTTE nv
Ain Driesselaan 35
1800 Vilvoorde, België

On behalf of Vincotte,
31/01/2022


Ramisse Starobx
Project Engineer


Ir. Evert Vermaut
Team Leader

User of the GHG-assertion
Internal and external stakeholders, the general public

Level of assurance
Reasonable assurance

Objectives, scope and criteria:
Vincotte performed on behalf of KBC Group an independent reasonable assurance of the anthropogenic greenhouse gas emissions between 1/10/2020 - 30/09/2021. The system boundaries for the greenhouse gas emissions are aligned with the financial consolidation scope. The entities within the system boundaries are located in Belgium, Czech Republic, Hungary, Slovakia, Bulgaria and Ireland. The entities that were excluded do not amount to more than 1% of the balance sheet total for KBC Group. The activities and processes taken into account for the greenhouse gas inventory are offices, data centers, transport, travel, waste generation and water consumption. The greenhouse gas inventory includes scope 1, scope 2 and scope 3 emissions.

- Scope 1 emissions: direct energy consumption, refrigerant gasses and transport of company owned vehicles;
- Scope 2 emissions: electricity consumption and other indirect energy consumption (such as district heating);
- Scope 3 emissions: commuter travel, business travel, paper consumption, waste production and water consumption.

The greenhouse gasses included were: CO₂, N₂O and CH₄ and refrigerant gasses. The data and information for the greenhouse gas inventory were mostly based on documented information received from local responsible. Extrapolations were performed for missing data. The extrapolations account for 2.09 % of the total greenhouse gas emissions. The verification consisted of an independent review of the primary data, the emission factors and the greenhouse gas calculations. The goal was to verify if the data and the results of the greenhouse gas calculations were complete, reliable, transparent accurate and free of material errors or omissions. The verification was performed using a risk-based approach. Primary data which are managed by a certified ISO14001 or ISO50001 management system were not re-verified. For all other data a verification was performed taking into account materiality.

This statement may only be communicated and reproduced in its entirety and without change. Page 2 of 3



Organization
KBC Group
Havenlaan 2
1000 Brussels
Belgium

Period
1/10/2020 - 30/09/2021

Verification procedure
The validation was performed by Vincotte in accordance with ISO 14064-3 meeting the requirements of the VINCOTTE GHG Protocol.

Verified amount
26.642.95 ton CO₂-eq

Declaration of independence
The validation was carried out by Vincotte as an independent third party.

This statement may only be communicated and reproduced in its entirety and without change. Page 1 of 3



Conclusion
Vincotte has verified the greenhouse gas assertion of KBC Group of 26.642.95 ton of CO₂-eq in 2021 to a level of reasonable assurance. The greenhouse gas inventory was prepared according to the requirements of the VINCOTTE Greenhouse Gas Protocol. It is the opinion of Vincotte that the greenhouse gas emissions of KBC Group for the period 1/10/2020 - 30/09/2021 are fairly stated.

This statement may only be communicated and reproduced in its entirety and without change. Page 3 of 3





KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2022



Plechtige inhuldiging van het EMAS-logo op de gevel van het hoofkantoor van KBC in Havenlaan 2 te Brussel, door dhr. Geert Cromphout, directeur Facilities, in het bijzijn van mevr. Régine Peeters, adjunct-directeur-generaal van Leefmilieu Brussel



